Akbaba

NASREDDİN HOCA SAYISI

NASRETTİN HOCA 1973!

BİR TUBORG DAHA AÇALIM

neşemize neşe katalım!

Açılan her Tuborg'la pembe bir dünya başlar. Siz de girin bu dünyaya. Tuborg neşesini siz de paylaşın.

İç ferahlatan nefis Tuborg'u afiyetle yudumlayın. İçenlerin hepsi biliyor.

Tuborg en iyi biradır.

Tadıyla, içimiyle, berrak rengiyle, herşeyiyle. Bir Tuborg içen bir daha içer,

Mutlu anlar Tuborg'la geçer!

DÜNYANIN 165 ÜLKESİNDE

TUBORG

kral bira... lüks bira

AKBABA

Yıl: 51 Cilt: 25 Sayı: 29 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 4 Temmuz 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

HOCA SAG OLDUKÇA

DERYA gibi adamdır Hoca. Her yıl anılır; üstüne tonla yazı yazılır, kitap yayınlanır, konferans döktürülür. Yine de tükenmez. Bütün özellikleri aydınlatılmış olmaz bir türlü.

Ondan çok daha iddialı ve kasıntılı düşünürlerin, feylesofların, çeşit çeşit allâmelerin incelenmesi ölümlerinden kısa bir süre sonra tamamlanmış, o kişiler okunup bitirilmiş birer kitap gibi rafa kaldırılmışlardır.

Bizim Hoca'mızın ise işi bitmiş olmak şöyle dursun, adı bugün her zamankinden daha «aktüel» ve etkili. Basınımızda onun bir sözünün tekrarlanmadığı tek bir gün gösterebilir misiniz? Halk arasındaki sohbetlerde ise adının günde kaç bin kere geçtiğini kimse hesaplayamaz. En ciddî kürsüdeki en sıkıcı konuşmacı «Bir gün Hoca eşeğiyle giderken...» desin, salondaki öksürüklerin o anda kesildiğini ve uyuklayanların doğrulup kulak kabarttıklarını farkeder.

Nedir Hoca'nın günümüzdeki canlılığının sırrı?

Zekâsı mı? Canayakınlığı mı? Mizahı mı?

Bu kadar sevilmesine onların hepsinin katkısı büyüktür elbette. Ama öyle özellikler başkalarında da bulunmuş, hiçbirini Nasrettin Hoca çapında halk kahramanlığı rütbesine yükseltmemiştir. Yanılmıyorsak Hoca'nın yüzyılları aşa aşa böyle dipdiri kalışının bir başka nedeni var:

İçtenliği.

Evet, Hoca Nasrettin her şeyden önce cart curta, pozculuğa, edepsizlikleri gizlemek için üstten atmak yutturmacasına karşı çıkan adamdır.

Kendi melek değildir; zaman zaman yalan söyler, komşu atlatır, karpuz aşırır. Ama yakalandığı zaman «Vay, sen beni nasıl suçlarsın?» diye kasılmaz, kaş çatma blöfüyle paçayı kurtarmaya kalkmaz, numarayı sürdürmekte direnmez. Haklı soru karşısında ya «Vallahi ben de onu düşünüyordum» diye teslim olur, ya «İnsan gibi yapmaya bıraktın mı?» diye gülüverir, ya da «Canım, dalgınız dediysek o kadar da dalgın değiliz» diye kendi kabahatini alaya alır.

Başkalarına bir şey yutturmakta hiçbir zaman direnmeyen Hoca başkalarının numaralarını sineye çekecek değil ya! Onların irili ufaklı ikiyüzlülük ve tutarsızlıklarını hemen deşiverir. Küçücük bir rezaleti örtbas etmek için kendisini aptal yerine koyan adamın balonunu şıppadak patlatır:

— İyi, sesini benzettin; ama kokusunu ne yapacaksın?

İşine gelen şeyi kabullenip gelmeyene kızan komşusunun kafasına mantığın balyozunu indiriverir:

— Kazanın doğurduğuna inandın da tencerenin öldüğüne niçin inanmıyorsun?

Aranan bir özellik ne kadar kıtsa o kadar değerlidir. Nasrettin Hoca'nın günmüzde bile Türk toplumu için bu kadar değerli oluşunun başlıca nedenini ortalıktaki içtenlik kıtlığına —ya da ikiyüzlülük bolluğuna— bağlamak gerekir.

Çevrenize göz gezdirin. Türkiye'yi yöneten ya da yönetmeye heveslenen kadrolardaki kişisel özellikleri dikkatle inceleyin. Bol bol zekâ göreceksiniz, kurnazlık göreceksiniz, hırs göreceksiniz, bilgi göreceksiniz, şirinlik göreceksiniz, poz göreceksiniz... Daha neler neler göreceksiniz...

Ama içtenlik? O özelliğe sahip olduğuna güvenilecek kişileri iki elinizin parmaklarında sayabilirsiniz.

Kaldı ki yalnız kişilerimizin değil, birçok zümre ve partilerimizin tutumları da ikiyüzlülük örnekleriyle dolu.

Beyefendiler var, hasım saydıkları kişiler Anayasa dışı, demokrasi dışı, hattâ insanlık dışı usullerle haksızlıklara uğratılırken kıs kıs gülerek ellerini oğuştururlar. Ama «bizim» dedikleri tarafın burnundan kıl çekilecek olsa başlarlar feryada:

— Özgürlük elden gidiyor! Anayasa! Demokrasi! Haklar! Vatan...

Kendi başları sıkıştıkça devlet kapısına koşup dertlerine devâ bulurvermeyi işbilirlik gereği sayarlar. Devletin aynı derecede köylüyü ve işçiyi kollamasını istemek ise onların gözünde aşırı devletçilik, komünistlik, bozgunculuktur!

Yıllarca papağan gibi tekrarlamışlardır:

— Batı iyidir, Batı cicidir; Batı'ya kulak vermeli, Batı'ya benzemeli, Batı'lı olmalıyız.

Derken günün birinde Batı'dan hoşlarına gitmeyen eleştiriler gelmeye başlayınca aynı zevat aslan kesiliverirler:

— Vay efendim, yabancılar bize nasıl karışırmış? Bağımsızlığımıza gölge düşürmeyiz! Hem Batı'lılar bizim şartlarımızın bambaşka olduğunu, onlara benzeyemiyeceğimizi bilmiyorlar mı?

Hep kazanın doğurduğuna inanıp da tencerenin öldüğüne inanmamak hesabı yâni...

Bereket versin bütün bu tutarsızlıklara, yutturmacalara, ikiyüzlülüklere karşı Hoca'mız var.

Ve onu bağrından çıkarıp baştacı etmiş olan halkımız!

AKBABA

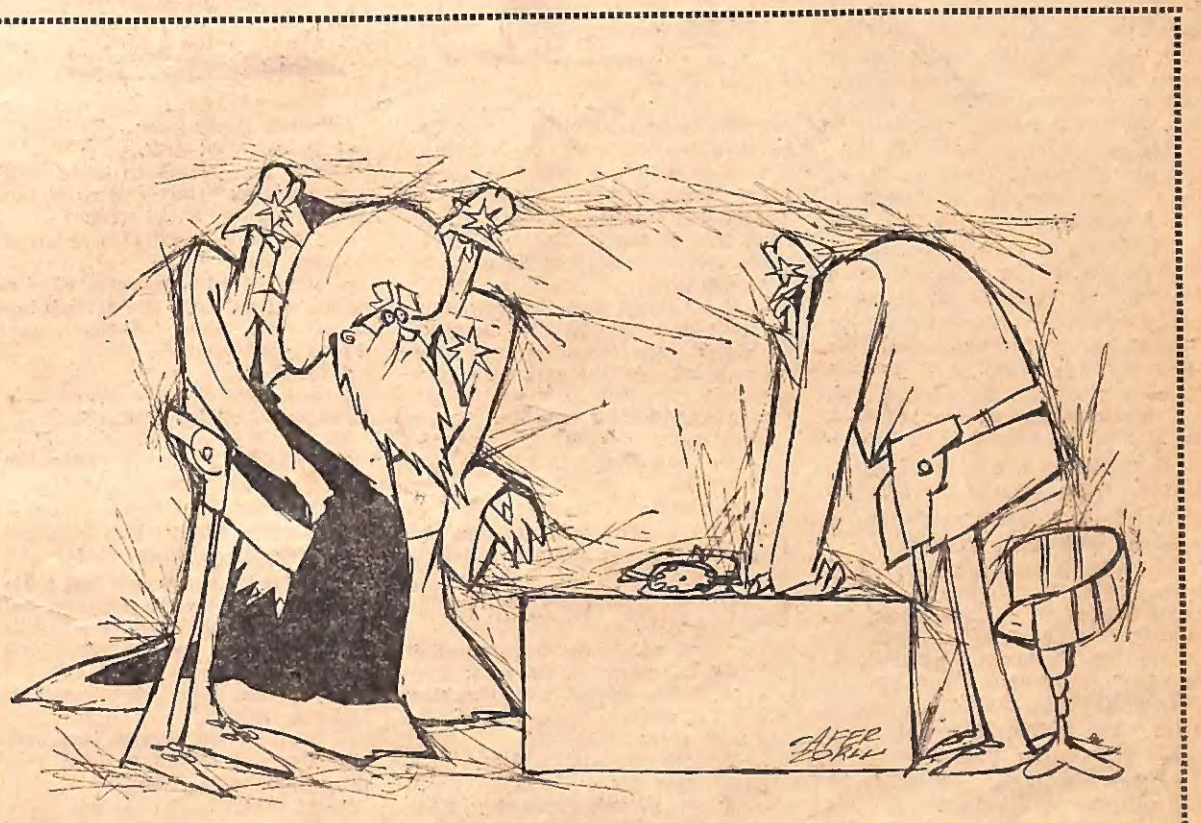

— «Maya çalarken» yakaladık komiser bey!..

Akbaba TOTO
HERKESE
5000 Liraya
KADAR KAZANMA ŞANSI
Akbaba TOTO'DA
OYNAYIN VE KAZANIN Ayrıca
NEŞE Akbaba TOTO'DA
EĞLENCE Akbaba TOTO'DA
Akbaba TOTO
GELECEK HAFTA Akbaba'DA

Annn-la BeArtık!!

AZIZ NESIN

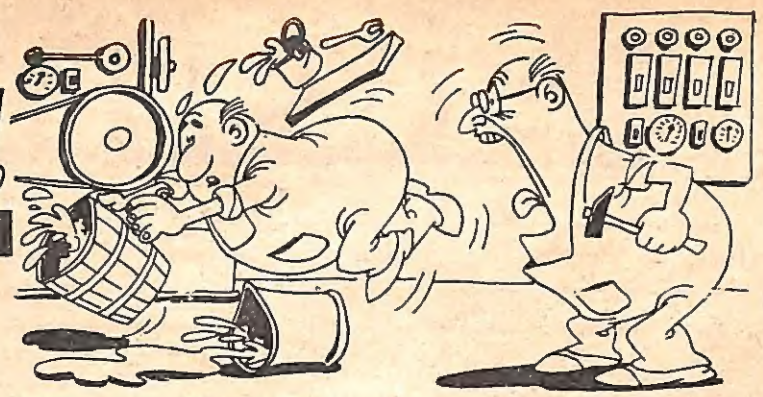

BİR Şevki usta vardı. Usta denilince aklınıza hangi nitelikler, artamlar, üstünlükler gelirse, hepsi bu Şevki usta'da toplanmıştı. Akyürekli, iyiliksever, arkadaş canlısı, herkesin yardımına koşar, hem de işinin eri bir ustaydı. Her makinenin, her motorun dilinden anlardı. Tornacılık, tesviyecilik, elektrikçilik, kaynakçılık, demircilik, kalıpçılık, modelcilik, bu gibi bütün işlerin üstesinden gelirdi. Onun ne yaman bir usta olduğunu anlatmak için derlerdi ki, hiç tanıyıp bilmediği bir makineyi şöyle bir uzaktan çalışırken görsün, hele bir de incelesin, hemen o makinenin tıpkısını yapabilir. Televizyon, radyo makinesinden, araba motoruna, elektrik süpürgesinden gemi kazanına dek, bozulan her bişeyi onarırdı. Hastanelerden birinde bir ince aygıt bozulmuş, kimseler onaramamış, sonunda Şevki usta onarmıştı.

Günlerden bigün Şevki usta'nın işliğine, kendi yaşıtı görünen, saçları dökülmüş, zayıf, kırtipil kılıklı biri geldi. Tornacı olduğunu, işsiz kaldığını, Şevki usta'nın övgülerini, ününü, iyilikseverliğini duyup yardım dilemeye geldiğini bildirdi.

Bir yaşlı işçinin işsiz kalmasına gönlü elvermeyen Şevki usta:

— Hay hay, dedi, bu işlikte üç kişi çalışıyoruz. Elbet senin gibi bir eski ustaya da yerimiz bulunur. Gel buyur! Giy şu tulumu da hemen çalışmaya başla!

Yeni gelenin adı Ahmet'ti. Şevki usta, yaşına, başına bakarak, ona, Ahmet usta diyordu. Şevki usta, oldum olasıya terbiyeli, saygılı, kimsenin gönlünü kırmayan bir adamdı.

Ahmet usta:

— Sağol Şevki usta, dedikten sonra, eski giysisinin üstüne, duvardaki çivide asılı duran iş tulumunu giymek için, işliğin gerisine doğru giderken bir gürültüdür koptu, şangır şungur bişeyler devrildi.

Şevki usta:

— Ne oldu Ahmet usta? diye sordu.

Ahmet usta:

— Ne olduğunu anlayamadım ustacığım, langırrrt dedi, fıçı devrildi... dedi.

Gres yağı dolu koca fıçı, üstündekilerle birlikte devrilmişti.

İşe yeni aldığı ustanın moralini bozmak istemeyen Şevki usta:

— Aldırma, önemi yok. Çıraklar kaldırır... dedi.

Ahmet usta:

— Bilerek yapmadım, dedi.

Şevki usta da:

— Elbet bilerek yapmadın. Boşver... dedi.

Az sonra Şevki usta:

— Şalteri açın! dedi.

Ahmet usta, şıraktan önce elini şaltere uzatmasıyla bir şangırtı şungurtu kopunca, Şevki usta:

— Yine ne oldu yahu? diye sordu.

Ahmet usta:

— Tam şalteri açacakken, elimi uzattım, raftaki koca çivi sandığı lanırrrrt dedi, düştü ustacığım, nasıl oldu hiç anlamadım... dedi.

Şevki usta:

— Sen zahmet etme Ahmet usta, bırak çocuklar toplasın... dedi.

Ahmet usta:

— Vallahi isteyerek yapmadım, dedi.

Şevki usta:

— Elbette canım, kim isteyerek bişey devirir... Üzülme! dedi.

Ahmet usta, yerden çivileri toplayan çıraklara yardım ederken, büyük bir gürültüyle tezgâh devrildi.

Yavaş yavaş canı sıkılmaya başlayan Şevki usta:

— Ne oldu yahu? diye seslendi.

Ahmet usta:

— Birden nasıl olduysa langırrrrt dedi devrildi tezgâh, vallahi nasıl oldu anlamadım... dedi.

Şevki usta:

— Zarar yok Ahmet usta, sağlık olsun... diye kazanın üzerinde durmak istemediyse de, Ahmet usta:

— Vallahi, billâhi isteyerek yapmadım... dedi.

Şevki usta:

— Canım elbette... dedi.

O gün akşama dek, Ahmet usta iki kez ayaklı merdiveni, bir kez tezgâhı devirdi, çivi sandığını, boya kutularını düşürdü, üzerine bastığı çay bardaklarını, bir makine parçasını kırdı. Ahmet usta'nın elini attığı yerden bir şangırtı şungurtu, adımını attığı yerden bir gürültü patırtı geliyordu. Onu eskiden tanıyanlar, Şevki usta'nın yanına aldığını duyunca:

— Haaa, şu kıçıyla dağ deviren Ahmet usta mı! diyorlardı.

Ahmet usta öyle bir adamdı ki, eline aldığını yere düşürüyor, yere düşürdüğünü almak için eğilirken kıçını başka şeye çarpıp kırıyor, kıçını çekerken başını bir yere çarpıyor, vay başım derken ayağı başka bir yere dolanıyordu. Devrilecek, dökecek, kıracak, çevresinde hiç bişey bulamasa, durduğu yerde ayakları birbirine dolanıp yere yıkılıyordu.

Ertesi gün, daha, daha ertesi günler de Ahmet usta, Şevki usta'nın işliğinde epeyce şey döktü, düşürdü, kırdı, yuvarladı. Şevki usta, Ahmet usta'nın her kırıp döküşünden sonra, alınmasın diye:

— Sağlık olsun... İş ki gönüller kırılmasın... Kaza, mala gelsin, insana gelmesin... gibi avutucu sözler söylüyordu.

Kırıla döküle, düşe parçalana, artık işlikte kırılıp dökülecek pek bişey kalmamıştı ama, yeryüzünün en sakar adamı olan Ahmet usta, sakarlıkta öyle becerikliydi ki, ne yapıp edip yine de devirecek, kırıp düşürecek bişey buluyor, hiç bişey bulamasa, elini, kolunu, daha olmazsa kafasını oraya buraya çarpıp yine bir gürültü, patırtı çıkarıyordu. Yuvarlanmadan merdiven inip çıktığı hiç olmamıştı.

İşlikte kopan her şangırtı şungurtu, her gürültü patırtıdan sonra, gittikçe canı sıkılmaya başlayan Şevki usta'nın:

— Yine ne oldu yahu? sorusuna, Ahmet usta hep o kalıplaşmış aynı sözü tekrarlıyordu:

— Langırrrrt dedi yuvarlandı usta'cığım, nasıl oldu anlayamadım.

Şevki usta, üzülmesin diye avutucu bir söz söyleyince de:

— Vallahi isteyerek yapmadım... Billâhi bilerek yapmadım... diyordu.

Şevki usta'nın en çok kızdığı da bu, isteyerek, bilerek yapmadım, sözüydü.

Her şangırtı şungurtu, her gürültü patırtı duyuşta, Şevki usta sinirden başını iki yanına bikaç kez sallıyor, cık cık sesleri çıkarıyor, lâhavle çekiyor, kızgınlıktan dudaklarını kemiriyor, ama öyle iyi yürekli bir adamdı ki, kendisine bunca zarar veren Ahmet usta'yı bi türlü işten çıkaramadığı gibi, ona sert bir söz söylemeye de dili varmıyordu. Verdiği büyük zararı artık anlasın da, Ahmet usta kendiliğinden çekip gitsin diye bekliyordu.

Ahmet usta'nın bu işliğe gelişinin üzerinden bir aya yakın zaman geçmişti. Büyük bir hastanenin ameliyathanesindeki çok değerli bir aygıt bozulmustu. Bunu onarsa onarsa, ancak Şevki usta onarabilirdi. Elektrikle işleyen o aygıtı işliğe getirmişlerdi. Şevki usta, uzman bir hekimin bir hastayı inceden inceye muayene etmesi gibi, aygıtı uzun uzun muayene etti. Bozukluğun nerde olduğunu anladı. Evet, onarabilirdi. Bozuk aygıtı getirenler, bu habere çok sevinmişlerdi. Şevki usta, bu onarım için her ne istese vereceklerdi. Şevki usta da sevindi. Çünkü bu işten alacağı parayla, sakar Ahmet usta'nın kırıp döküp, düşürüp yıkıp, devirip atıp verdiği zararları kapatabilirdi. Bövlevken, Ahmet usta'ya güvenemediğinden:

— Yapamam! dedi.

Partiler, TV'de seçim konuşması yapamıyacak. — Gazeteler —

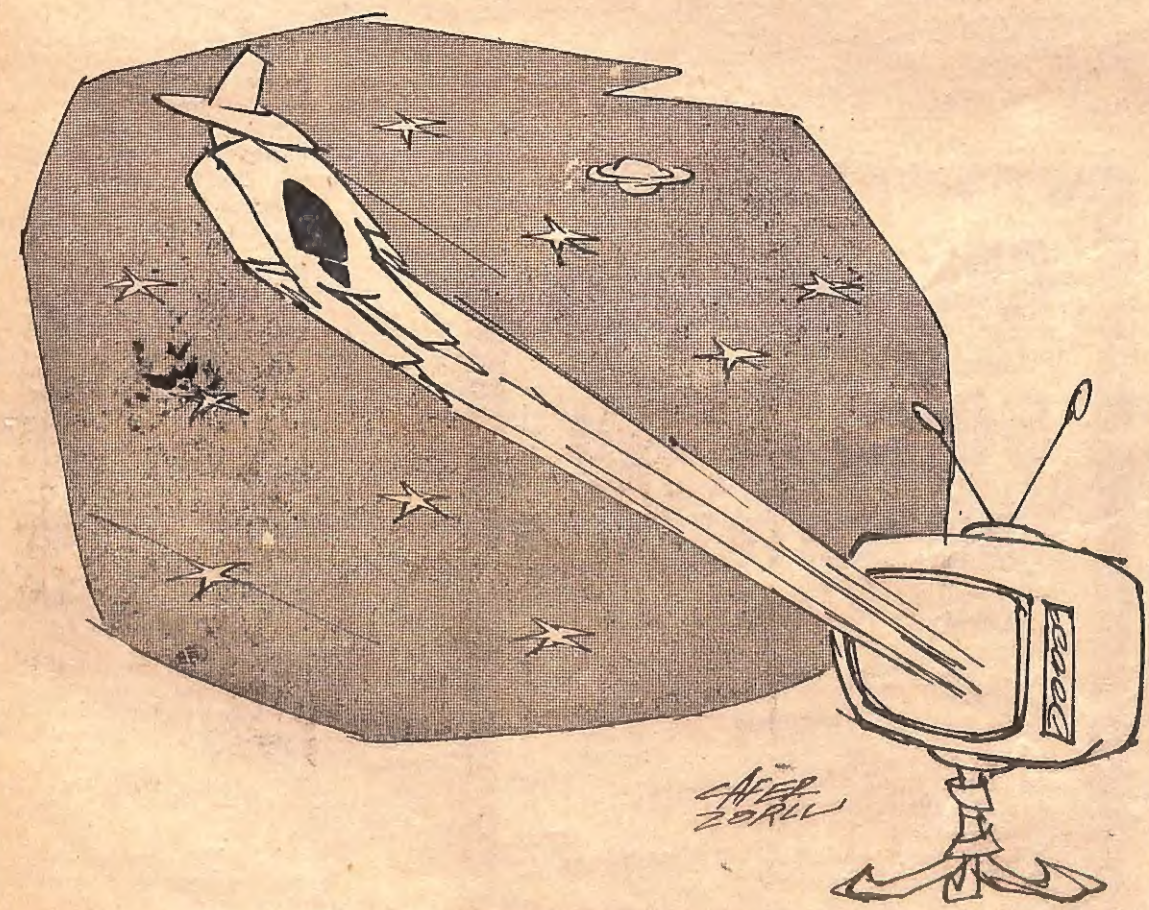

«UZAY YOLU!»

— 200 köy, ulaşımı, Osmanlı devrinden kalma yollarla sağlıyor. —

AKBABA TOTO OYNAYIN

5000 Liraya kadar kazanın

Sevgili okurlarımız,

AKBABA yarım yüzyılı aşkın sürekli ve şerefli hayatını sizin sevginize borçludur. Bizim kalemlerimiz, fırçalarımız bu sevgiden güç alıyor, şevk alıyor, cesaret alıyor.

Bu sevgiye lâyık olmak için hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyoruz. Sizlere daima daha iyisini, daha güzelini vermek için yarışıyoruz.

Gelecek sayımızdan itibaren yedi den yetmişe hepinizin seve seve katılacağı yeni bir AKBABA TOTO yarışmasına başlıyoruz.

AKBABA TOTO yarışmasına katılmakla hem gülecek, hem düşünecek, hem eğlenecek, hem de

5000 Liraya kadar kazanabileceksiniz

AKBABA TOTO
oynadı
5000 Lira
kazandı:

Saffet AYTAÇ
Sağlık Müdürlüğü
Çevre Sağlığı Teknisyeni
BALIKESİR

SİZ DE
AKBABA TOTO
Oynayın

5000 Liraya
kadar kazanın

Yeni AKBABA TOTO yarışmasına zevkle seve seve katılacak ve her hafta gelecek haftayı, AKBABA TOTO'yu düşünerek bekleyeceksiniz.

Akbaba Toto
Gelecek Sayımızda

Gelecek hafta mutlaka bir AKBABA alınız.

— Aman usta'cığım... diye yalvarıp yakardılar.

İyi ama, sakar Ahmet usta, ya bu aygıtı da devirir, bir parçasını kırarsa... Onun için Ahmet usta'ya, yalvarır bir sesle:

— Aman Ahmet usta'cığım, gözünü seveyim Ahmet usta'cığım, sakın şu aygıta yaklaşma, yakınlarında dolaşma! Uzağından, uzağından geç! Bunun bir yerini bozar, bir yanını kırarsak, artık ömür boyu ödeyemeyiz... dedi.

Ahmet usta rahatlıkla:

— Olur usta'cığım, sen hiç meraklanma usta'cığım... dedi.

Ahmet usta'nın verdiği bu söz üzerine, Şevki usta da aygıtı onarmaya söz verdi. İki hafta sonra aygıtı onarıp geri verecekti. Hemen işe giriştiler. Daha aradan on dakika bile geçmemişti ki, yine bir şangırtı şungurtu koptu. Aygıtın üstünden bir bölüm yere yuvarlanmıştı. Kızgınlıktan bıyıklarını dişlerinin arasında çiğneyen Şevki usta:

— Yine ne oldu be Ahmet usta? diye sordu.

Ahmet usta da her zamanki soğukkanlılığıyla:

— Yanına yaklaşma, dedin, ben de aygıtın uzağından geçerken aygıtın kordonu ayaklarıma dolandı. Ben yere düşünce o parça da iangıuırrrt dedi yuvarlandı. Vallahi nasıl oldu, hiç anlamadım be usta'cığım... dedi.

Sinirden tir tir titreyen Şevki usta:

— Peki, peki... dedi.

Ahmet usta yine her zamanki gibi:

— Vallahi, billâhi bilerek, isteyerek yapmadım... dedi.

Patlamamak için kendini zor tutan Şevki usta:

— Yok bir de isteyerek, bilerek mi yapacaktın? diye ilk olarak ona bağırdı.

Demeye kalmadı, bir gürültü daha koptu. Yumruklarını dişlerinin arasında ezen Şevki usta:

— Ne oldu yine? diye bağırdı.

Ahmet usta, yine her zamanki gevşekliğiyle:

— Vallahi anlamadım be usta'cığım, languırrrt dedi yuvarlandı, nasıl oldu hiç anlamadım... dedi.

Şevki usta, nerdeyse başını duvarlara vuracaktı:

— Ahmet usta otur, oturduğun yerde dur öylece... Sakın yerinden hiç kıpırdama... diye yalvardı.

Nerdeyse ağlayacaktı. Aygıtın üzerinde çalışıyordu ama, aklı hep kopacak gürültüdeydi. Şimdi yine bişey şangır şungur devrilecek diye bekliyordu. Evet, çok beklemedi. Yine bir şangırtı kopmuştu. Şevki usta'nın ciğerlerinin taa derinlerinden fışkıran bir basınç, ıslık gibi dişlerinin arasından fırladı:

— Yine ne oldu be Ahmet usta?

Ahmet usta, hiç yitirmediği her zamanki soğukkanlılığıyla, o kalıp sözünü tekrarladı:

— Lannngıurt dedi yuvarlandı, nasıl oldu hiç anlamadım be usta'cığım...

Şevki usta, uzun süre Ahmet usta'nın yüzüne baktı, baktı, baktı... Sonra kendi başını yumruklayarak, sıktığı dişlerinin arasından:

— Ann-la be artık Ahmet usta, annn-la be artık! diye bağırırken olduğu yere yığılıp kaldı.

Aziz NESİN

Yazısız

Bu, Başka Taş!

AMANIN dostlar, bu memlekette başınıza ne gelirse gelsin, şükredin halinize. Tanrı sizi hasta olmaktan, hastalanıp da önce yatağa, sonra hastaneye düşmekten korusun...

Amerikalılar Ay'a doğru yükselirken, ben ters orantılı bir iş yapıyor, yere düşüyordum. Kısacası hastane macerasına Coniler sebep oluyorlardı. Koskoca dünya yetmemiş gibi, uzayı avuçlarının içine almak, Ay'a parmak atmak hevesine kapılmışlardı. Biz de onların gökyüzü araştırmalarını izlemek hevesi içindeydik.

Biz asansörle beşinci kata korka korka çıkarken onlar biniyorlardı Ali Babanın sihirli halısına:

— Uç baba Torik, Ay'dır tarik... diyorlar, havalandıktan bir süre sonra kamer adlı zennenin iki kaşının ortasına iniveriyorlardı.

Yine böyle Gökler Hâkimi Gordon'un uzaya uzandığı günlerden birinde gazeteler, füzenin gidişinin memleketimizden görülebileceğini yazmışlardı.

Gece karanlığında başım havada yürüyor, gökyüzünü dikiz etmeye çalışıyordum. Onlar:

— Ay'a indik, kocaman pabuçlarımızın izini kumuna değdirdik, diye övünürlerken, bize de:

— Ay aracının dünyanın etrafında tur attığını gördüm demek kalıyordu.

Bu minval üzre giderken ayağım bir taşa takılmış, boylu boyunca yere kapaklanmıştım. Önce kırıkçılar, çıkıkçılarla işi idareye çalışmıştık. Fayda vermeyince en sonunda tababetin kapısını çalıyorduk herkesin yaptığı gibi.

Gelen doktor yaralı ayağı evirip çevirdikten sonra:

— Petelle kemiğinde kırık var, demişti.

— Çaresi?

— Ameliyat. Hastanelerin birinin ortopedi servisine yatacaksınız. Gerekli tedavi ve tamiratı orada yaparlar.

Önce giriş kuyruğunda beklemiş, onbeş yirmi gün geçtikten sonra boşalan yataklardan birine boylu boyunca uzanmıştım. Şimdi sıra ameliyatta idi. Kolay kolay bıçak sırası bize gelmiyordu.

Bir gün hastanenin başhemşiresine:

— Kızım, dedim, günde kaç kişi kesip biçiliyor, yamanıp dikiliyor?

— Neden sordun?

— Bize bir türlü sıra gelmedi de...

Güldü:

— Sıra size geldiği gün okullar tatile girmişti.

— Bana ne okullardan?

— Burası üniversitenin kliniği. Fakülte kapanınca ameliyatlar da durduruldu. Bir taşla iki kuş vurulur burada senin anlayacağın...

— Demek kuşun biri hastalar...

— Öteki de tıp öğrencileri... Burada ameliyat sırasını bekleyenler ders aracı gibidirler.

— Peki, ne olacak şimdi?

— Fakülte açılana kadar ye, iç, keyfine bak. Okullar derse başladı mı ilk derste sizi indireceğiz ameliyathaneye...

Hastanede yeyip içmek ve beklemek kolay değil ki... Ameliyat sırası beklerken bile günde üç kocaman iğne tayınımız var.

— Günaydın, nasılsınız? diye soran, siz daha bu nezaket sorusunun cevabını vermeden arılar gibi canınızı yakmıştır bile.

Sayılı gün değil mi, nihayet bekleme süremiz dolmuştu:

— Hazırlan, dediler, aşağı ineceksin!

— Ne var aşağıda?

— Ameliyathane...

Ötesini hatırlamıyordum.

Gözlerimi açtığım zaman her şey olup, bitmişti.

Başucumda ders araçlığımdan faydalanan doktor adayları vardı:

— Geçmiş olsun amca...

— Sağolun çocuklar.

— Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

— Kuş gibi hafif. Hani pencereler açık olsa pırrr... diye uçup gideceğim.

— Ameliyatınız çok zor oldu ama...

— Hepiniz orada mı idiniz?

— Bütün sınıf ameliyatınızı izliyordu.

— Aferin çocuklar. Yalnız ben uyurken horlarım. Epeyce kafanızı şişirmişimdir...

— Horlamayı duymadık ya, taş çok büyüktü.

— Demek haberiniz var ondan da. Ufak olsaydı beni kolay kolay düşüremezdi.

— Ceviz tanesi kadar. Belki ondan da kocaman. Profesör bile hayret etti. Böylesine ilk kez rastlıyorum, dedi. Öyle değil mi Arşimed?

Arşimed dedikleri elini cebine soktu:

— İşte, dedi, bu taş, o taştı...

Avucuma koymuşlardı.

Evirdim, çevirdim, inceledim:

— Hayret, dedim...

— Hayret ki hayret. Bu kadar kocaman taş... dedi biri.

— İmkânı yok...

— Biz de şaşırdık görünce. Gözlerimize inanamadık.

— Bu taş... Bu taş... Benim gibi yüz kiloluk insan azmanını önce yere, sonra yatağa düşürebilsin?

Bir başkası:

— Demirel, «Ehliyetimizi gösterdik» dedi. —

— Dua et ki sizi öldürmemiş...

Diğeri:

— Mucize kabilinden hayatta kalmışsınız...

Sarı saçlı, mavi gözlü kız:

— Doçent Veli bey bu hastanın adı tababet tarihine geçer, dedi.

— Yok, imkânsız...

— Küçümsemeyin başarınızı. İradeniz güçlü olmasaydı çoktan kuyruğu titretmiştiniz.

Yavaş yavaş kızmaya başlamıştım. Öğrenciler düpedüz benimle alay etmek istiyorlardı:

— Çocuklar rica ederim, sözlerinizi tartın biraz. Neler konuşuyorsunuz böyle?

— Gerçek neyse onu. Üstelik tevazu sahibisiniz de. Başkası olsa hemen gazetelere telefon ettirir, foto muhabirlerini harekete geçirtir, günlerce gazetelerin birinci sahifelerini parsellerdi.

— Yağ çekmeyi bırakın yahu... Şu minicik taş... Nasıl oluyor da...

— Ameliyattan sonra hocalar, asistanları toplandılar, uzun uzun taşı eleştirdiler...

— Amma da yaptınız ha? Bu taş Ay'dan gelmedi ya... Çok mu orijinalmiş?

— Önemi, büyüklüğünden...

— Bu taşın neresi büyük Allahaşkına? Beni nasıl düşürebildi hâlâ şaşıyorum...

— Kendisi düşmezdi. Her doktorun da harcı değildi çekip almak. Başka yere kaldırılsaydınız bu taş, sizin başınızı yiyebilirdi...

Ya çocuklar matrak geçmeyi çok ileri götürüyorlardı, ya da ben henüz tamamen ayılmamıştım. Gözlerimin feri kaçmış, iri dedikleri taşı minicik görüyordum.

Kendimi biraz toparlamıştım:

— Bu taş ne arıyor burada?

— Size göstermek için getirdik.

— Taşı nereden buldunuz, onu soruyorum.

— Ameliyat edilen yerinizden çıktı...

— Şimdi çaktım meseleyi. Demek Ay'a giden uzay aracını göreyim derken ayağım bu taşa takılmıştı. Dizüstü düşünce, namussuz kaya parçası dizkapağıma girdi. Tıpkı av tüfeği saçması gibi. Ameliyatla oradan çıkardılar öyle mi?

— Nasıl girdiğini bilmeyiz, o faslı okutmadılar henüz. Ama bir saat. tenberi anlatmak istediğimiz şey, taşın ameliyatla vücudunuzdan çıkarıldığıdır.

— Demek o taş ayağımdan...

— Ayak değil, böbrek...

— İş yine karıştı galiba. Ben bu taşın üzerine düşüyorum. Taş saçma gibi ayağıma...

— Böbrek beyefendi, ayakla böbreği birbirine karıştırıyorsunuz.

— Ayağımdan yürüye yürüye gelip orada mı kalmış?

— Nereden geldiğini Allah bilir. Gerçek olan, taşın böbreğinizden çıktığı...

O sırada ayaklarım suya ermişti... Yanlış belediye otobüsüne binmeye, vestiyerde başkasının şemsiyesini alıp gitmeye benzemezdi bu iş. Yorganı üzerimden atınca, donakalmıştım. Kırık ayağım olduğu gibi duruyordu. Göğsümdeki sargılar ve yavaş yavaş karnıma doğru yayılmaya başlayan ağrı hem narkoz uyuşukluğunun geçtiğini, hem de böbreklerimden ameliyat edildiğimi gösteriyordu.

Ben daha ağzımı açmaya fırsat bulamadan, yanıbaşıma getirilip yatırılan hasta da ayılmış, bağırıyordu:

— Hay Allah kahretsin. Hemşire hanım, yanlışlık var. Ben böbreklerimden rahatsızdım. Taş vardı. Siz beni ayağımdan ameliyat etmişsiniz!...

Burhan ESEN

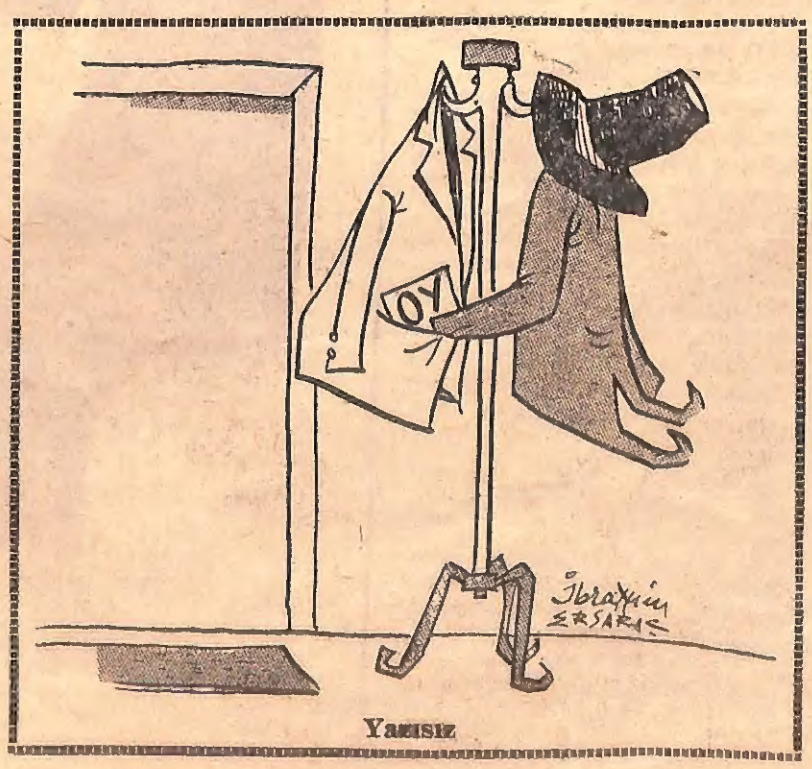

Yazısız

PLAYBOY FANTEZİSİ

Mukadder OZAKMAN

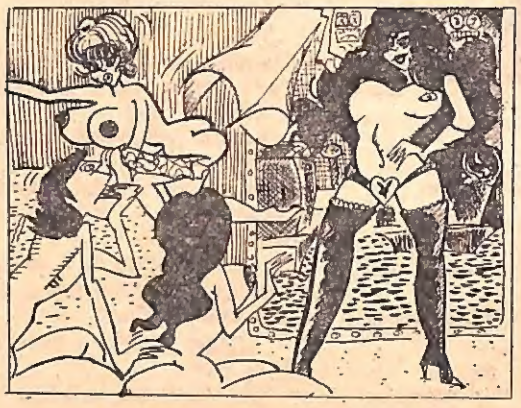

— 2 —

Okyanus'u aşarken sıra da Esmer'deydi,
Altımızda mavilik, başımız göklerdeydi.

Mavide durur gibi, rotamız aynı rota,
Aklım fikrim kalmıştı bomba gibi pilotta.

Ben O'nu düşünürken birden yanımda bitti,
Hostesler kaçıştılar, aklım başımdan gitti.

Okyanus'u Pilotla geçtik sormayın nasıl,
Günün modası güzel, saçları da kıpkızıl...

Açık seçik görürken Hürriyet Heykeli'ni,
Pilot kurtardı benden ince, kıvrak belini.

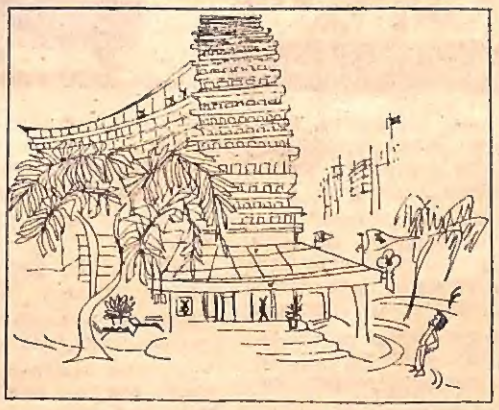

Kumanda kabininde Pilot geçti dümene,
Amerika üstünde alçalıyoruz gene.

Nereye indirecek bizi bu uçan gemi?
Masmavi deniziyle görünüyor Miami...

MİAMİ PLAYBOY CLÜB'DEN SEVGİLERLE

Miami'de verdiler elime bir anahtar;
Anahtarın üstünde gene tavşan başı var.

Playboy Kulüpteki yerleştim daireme,
Tavşan kızlar verildi bu kulüpte emrime.

Rahat edeyim diye bir not bırakmış Hefner,
Bu notu bana veren emrimdeki sekreter.

Güzellerle kumlarda yanıyor, yanıyorum;
Geceleri kendimi düşlerde sanıyorum.

Kulüpte sürüyorum bir milyarder hayatı,
Bin sene yaşasam da bulmam böyle rahatı...

Bazan tavşan kızlarla gidiyorum tenis'e,
Bazan da güzellerle giriyorum denize.

Kızlar altına giymiş ipincecik bikini,
Göğüsleri meydanda, görmedim çirkinini.

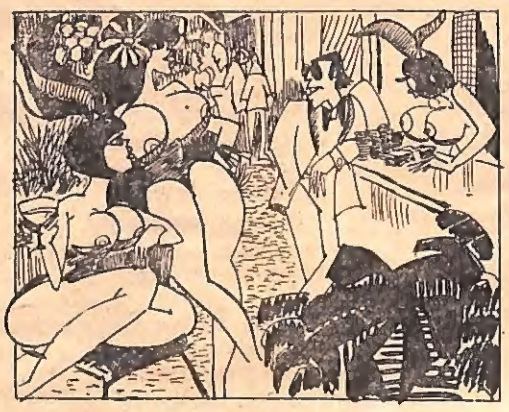

Yemeğimi yaparım her akşam dairemde,
Nedense zaman zaman gaz yapıyor midemde.

Günler dansla, neşeyle sular gibi akıyor;
Sekreterim Hefner'den her gün not bırakıyor.

İşleri uzamış da dönmemiş Washington'dan,
Her gün böyle haberler alıyorum ben O'ndan.

Canım kumar istedi, cepte yok meteliğim;
100 bin dolar sağladı Sekreterim, meleğim.

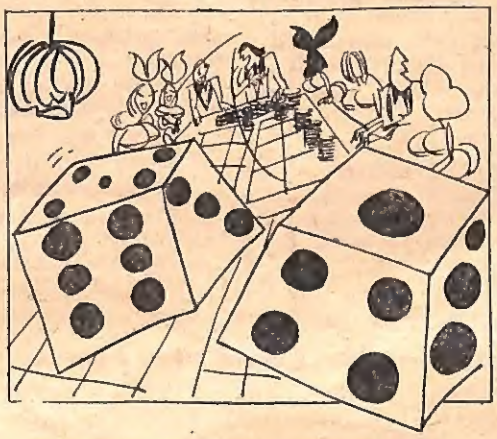

90 Rulette gitti değilim tasasında,
Son 10 bine zar attım bir kumar masasında.

Oturuverdi birden yeşil çuhaya zarım,
Bu zar atışla çıktı 100 bin dolara kârım.

Tam ikinci zarımı sallıyorken 100 bine
Sekreterimle haber geldi Hefner'den gene.

Playboy'da her ay'ın bir kız alır adını,
Odur ayın güzeli, odur en seks kadını.

Tam 12 güzelle tanışacağım bir bir,
Bu 12 güzeli izleyelim kimlerdir:

12 AY'IN 12 GÜZELİ

İri göğüs, ince bel, bir çift de mevzun bacak;
Beni göğe götürdü ilk gece Bayan Ocak.

Savaş yapma, hep aşk yap... Yakaladın fırsatı.
Salataya çevirdim ertesi gün Şubat'ı.

Üçüncüsünün ise mayosunu yırttım: «Cart!»
Aşkından miyavladı sabaha dek Bayan Mart.

Şu sarışın güzeller nasıl sarar insanı,
Çift sarmayla getirdim tuşa Bayan Nisan'ı.

Öpüş çiziklerimin bilmem kaçtı sayısı,
Çağla bademler gibi buldum Bayan Mayıs'ı.

Denizden çıkageldi O tarana tarana,
Oltada balık gibi tutuldum Haziran'a.

Yedinci güzel ise filim gibi, iyi muz...
Memnun kalmış ki sabah: «Evlenelim» der Temmuz.

Sekizinci güzelin yatışı, öpüşü poz;
Yaktı beni kavurdu bir gecede Ağustos.

Dokuzuncusu ise bol kaymaklı bir keşkül;
Yeme de yanında yat denilen cinsten Eylül.

Bu da aşk futbolunun kalecisi, beki mi?
Saha avantajında yıktım Bayan Ekim'i.

Onbirinci güzelin tadı kaldı ağzımda;
Binbir işve, binbir naz saklı Bayan Kasım'da.

Kondisyon ile teknik olmadan bir paralık,
Lahana turşusuna döndü Bayan Aralık.

* * *

Her ayın güzeliyle tanıştık birer birer,
Aralık'tan dönerken haber göndermiş Hefner:

Haritada bir nokta, Okyanus ortasında;
Hefner beni bekliyor Çıplaklar Adası'nda.

— 1. Bölümün sonu. —

İTHAL MAL üç Kâğıtçı...

MÜZAFFER İZGÜ

KİKİRİK ülkesinde her şey varmış da bir tek üçkâğıtçıları yokmuş... Memleket o denli üçkâğıtçı sıkıntısı çekermiş ki, üçkâğıtçılığın ne olduğunu bilmedikleri halde, ülkeden dışarıya gidenler döndüklerinde:

«Vay yahu vay, ne üçkâğıtçılar var orada ne üçkâğıtçılar» derlermiş.

Ama ülke yöneticilerinin sağa sola saldıkları çığırtkanlar bir fayda etmez, ülkede bir tek üçkâğıtçı bulunamazmış. Bazıları başyöneticinin sarayına dek varır:

— Efendim, ben ikikâğıtçıyım, öcse bile tersyüz kovulur, bize üçkâğıtçı gerekli, diyerekten kapı dışarı salınırmış...

Herkeste de bir merak, acaba bu üçkâğıtçı insan ne menem bir insandır diyerek içlerini kurt kemirir dururmuş...

Günün birinde ülkenin büyük işadamları dayanamamışlar, başyöneticinin huzuruna çıkmışlar:

— Efendimiz, demişler, siz de biliyorsunuz ki memlekette bir tek üçkâğıtçı bulamadık. Biz büyük işadamları olarak büyük sıkıntı çekmekte, merakımızı yenememekteyiz. Gerçi dışarıya giden üç beş arkadaşımız bu üçkâğıtçılar hakkında bize bilgi verdiler ama, bu bizi hiç bir zaman tatmin etmedi. Ne olur, memleekte dışardan bir üçkâğıtçı ithal ederek, şu merakımızı tatmin edelim.

Başyönetici, büyük işadamları sayesinde o koltukta oturduğunu bildiği için bu öneriyi geri çevirememiş, içinden «Olur ki bu üçkâğıtçıdan ben de bir şeyler öğrenirim» diyerek, ülke elçiliklerine haber göndermiş:

«Sorun soruşturun, memleketime en iyi üçkâğıtçının gelmesini istiyorum, böyle bir üçkâğıtçı bulunduğunda bana haber verin.»

Aradan bir ay geçmemiş, ülke insanları, ülke büyük işadamları bekler dururlarmış ithal malı üçkâğıtçıyı... Aradan iki gün geçer, ünlü tüccarlar, ünlü adamlar koşuşurlarmış başyöneticinin yanına:

— Aman efendimiz, gelecek olan üçkâğıtçıdan bir haber var mı? diye.

O zaman başyönetici:

— Gerçi bir mektup aldım, mektubu yazan elçim, bu göndereceğim üçkâğıtçının üstüne başka bir üçkâğıtçı yoktur ama, kendisi, benden daha usta üçkâğıtçı falanca ülkededir, diye buyurdular. Onun için emirlerinizi bekliyorum...

O zaman konuklar:

— Aman efendimiz, o ülke elçisine mektup yazsaydınız?

— Hiç yazmaz olur muyum? O ülkenin baş üçkâğıtçısı da, başka bir ülkenin üçkâğıtçısını salık vermiş... Şimdi oraya mektup yazdım, cevap bekliyorum.

Aradan iki hafta daha geçince, memleketin her yanında çığırtkanlar bağırmaya başladılar:

— Dünyanın en ünlü üçkâğıtçısı yarından sonra ülkemizde olacak... Hey ahali duyduk duymadık demeyin, beklenen üçkâğıtçı iki gün sonra ülkemize gelmiş olacak...

İki gün sonra ülkenin topraklarına ayak basan dünyanın en ünlü üçkâğıtçısı, hiç de beklenilen gibi değildi. Oysa ki ülke insanları, onu şöyle bir doksan boyunda, geniş omuzlu, olasıya yakışıklı, kabarık saçlı, sert bakışlı biri olarak düşünmüşlerdi. Ama gelen adam, ufak tefek, çipil gözlü, sırtı hafif kamburumsu, gözleri saf saf bakan bir adamdı... Önce başyöneticinin sarayına giderek ona saygılarını iletti. Ondan sonra kentin en büyük salonunda ülkenin müteahhitleriyle bir toplantı yaptı.

— Arkadaşlar, dedi, dünyanın bir numaralı üçkâğıtçısı olarak hepinizi saygı ve sevgiyle selâmlarım. Gösterdiğiniz ilgiye candan teşekkür ederim. Önce, ilk toplantımı sizlerle niçin yaptığımı söyleyeyim, çünkü bendeniz de hayata müteahhitlikle atılmış bulunmaktayım, ilk işim müteahhitliktir. Arkadaşlar, ben müteahhitken yaptığım inşaatlarda bir torba çimento yerine yarım torba, bir kilo demir yerine yarım kilo demir kullanırdım. Bu yüzden de çok şükür dünyanın parasını kazanırdım...

Müteahhit üyelerin ağızları bir karış açık kaldı. Hattâ içlerinden biri:

— Bakın yahu şu namussuza, bile dedi.

Ötekiler, hemen onu susturmaya çalışırlarken, dünyanın en ünlü üçkâğıtçısı:

— Arka taraftan bir iltifat sesi duydum, iltifat eden arkadaşa çok teşekkür ederim, dedi.

Öteki dinleyiciler, önce bunu bir kırgınlık belirtisi olarak sandılarsa da, üçkâğıtçı biraz sonra:

— Arkadaşlar, dedi, namussuzluğumla her zaman övünmüşümdür...

Bunun üzerine salonda sekiz on ses birden bağırdı:

— Vay namussuz vay! diye...

Ünlü üçkâğıtçı devam etti:

— Devlete yaptığım binaları ilgililere kabul ettiririm, ardından bina yıkılır, ama ben yıkılmam, deyince salonun hepsi birden:

— Vay namussuz vay! diye bağırıverdi.

— Molozdan apartman yaparım, apartman dairesi diye satarım...

— Namussuzun teki bu adam yahu...

Müteahhitler şaşkın şaşkın toplantıdan çıktılar.

Toplantı sonunda, müteahhitlerin başkanı, arkadaşlarına:

— Yahu arkadaşlar görüyor musunuz, dünyada neler oluyormuş da bizim haberimiz yokmuş, dedi...

İkinci toplantıyı işadamlarıyla yaptı üçkâğıtçıların şahı:

— Arkadaşlar, dedi, benim ikinci işim fabrikatörlüktür... Fabrikayı ilk açıp malı piyasaya ilk sürdüğüm zaman, çok temiz sürerim. Ama ondan sonra gittikçe kalitesini düşürürüm...

Dört işadamı, dördü birden:

— Vay be namussuza bak, dediler.

Ünlü üçkâğıtçı onlara teşekkür ettikten sonra:

— Siz hiçbir şeyleri monte edip, onun üstünden yüzde bin kazanır mısınız?

Herkesin ağzı bir karış açık kaldı, en önde oturmakta olan:

— Ne ne? diye bağırdı, yüzde bin mi?

— Elbette yüzde bin...

— Ulan sen ne namussuzmuşsun be...

— Teşekkür ederim...

— Yatırım yapacağım deyip devletten krediyi alarak, bunun yerine depo yapar, devlete kiraya verir misiniz?

Salon uğuldayıverdi; arada da sesler duyuldu:

— Yahu sende hiç namus denen şey yok mu?

Güldü ünlü üçkâğıtçı:

— Teşekkür ederim, dedi... Siz hiç devletten teneke için ithal belgesi alır, bunun yerine porselen getirir misiniz?

Toplantıda bulunanlar küçük dillerini yuttular...

— Pekiyi, dedi üçkâğıtçı, ihraç ettiğiniz zeytinyağının içine motor yağı katar mısınız?

— Vay anam vay, dedi biri...

— Pirinci üç liradan toplar, onbeş liradan satar mısınız?

En baştaki dinleyici kulaklarına inanamamıştı:

— Nee, onbeş lira mı? diye bağırdı...

— Evet, onbeş lira ya...

— Vay ulan namussuz!...

— Teşekkür ederim...

Ünlü üçkâğıtçı, ülkenin tüm kollarında iş yapanlarla toplantılarını bitirdikten sonra, ülkenin başyöneticisine «Allahaısmarladık» diyebilmek için son ziyaretini yaptı. Başyöneticiye:

— Siz seçimle başa geliyorsunuz değil mi? diye sordu.

— Elbette, dedi başyönetici.

— Pekiyi, başa gelmek için sandık oyunları yapar mısınız?

— Anlamadım!...

— Sandıktan çıkmak için ortada milyonları döndürür müsünüz?

— O da ne demek?

— Çamur sıçratmak, iftira atmak da bilmez misiniz?

— O ne biçim şey!...

— Sayın başyöneticim kusura bakmayın ama, çok cahil kalmışsınız...

— Siz bunları yapar mısınız?

— Ben politikacıyken bunların hepsini yapardım.

— Vay namussuz vay!...

— İltifatınıza çok teşekkür ederim...

Dünyanın en ünlü üçkâğıtçısı ülkeden törenlerle uğurlandıktan sonra yıllar geçti aradan... Bir gün ülkenin başyöneticisi bir mektup aldı. Diyordu ki mektupta:

«Sayın başyönetici, biz yeni kurulmuş bir devletiz. Ülkemizin şiddetle bir üçkâğıtçıya gereksinmesi var. Çeşitli uluslardaki elçiliklerimize mektuplar yazarak bize dünyanın en ünlü üçkâğıtçısını bulup göndermelerini istedik. Ülkeler, bizde yok, falancada var demişler. Falanca, bizden daha ünlüsü falanca ülkede var, demiş. O ülke öteki ülkeyi, öteki ülke öteki ülkeyi salık vermiş. Son gelen mektupta dünyanın en ünlü üçkâğıtçısının sizin ülkenizde bulunduğu belirtilmektedir. Yolluk ve resmî ziyaret masrafları ülkemizden karşılanmak üzere en ünlü üçkâğıtçının devletimize gönderilmesini saygılarımızla rica ederiz.»

Ülkenin başyöneticisi mektubu okuduktan:

— Bakın şu namussuza, dedi, nerden de bilmiş en ünlü üçkâğıtçının bizim ülkemizde olduğunu?...

Sonra da:

— Fakat, dedi, bunca üçkâğıtçının içinden en ünlüsünü nasıl seçeceğim?

Onun da kolayını buldu. Ülkenin her tarafında çığırtkanlar, bir hafta geceli gündüzlü bağırdılar:

— Efendimiz, ülkenin en ünlü üçkâğıtçısını seçmek için sınav açmış

— AP'ye göre, muhalefet, görevini hiçbir zaman kavrayamadı. —

— İşte, muhalefet dediğin böyle olmalı!..

bulunuyorlar. Sınava katılmak isteyenler geçici teminat bedelini, bir hafta içerisinde saray hazinelerine yatıracaklardır...

O denli teminat akçesi yatıran, o denli başvuran oldu ki, sarayın salonları yetmedi; sınav, saray bahçesinde de yapıldı. Adaylara kâğıtlar dağıtıldı... Bu kâğıdın üzerinde yalnız bir tek soru vardı:

«Üçkâğıtçı ne demektir?»

Sınav sonucu toplanan kâğıtlarda, o denli üçkâğıtçı tanımları vardı ki, neler neler... Üçkâğıtçı, bire alıp ona satana, denir. Üçkâğıtçı, devletin sırtından milyarder olana denir. Üçkâğıtçı, şuna denir, buna denir...

Ama başyönetici soruların hiçbirini de beğenmemişti, tâ ki o cevap çıkıncaya dek... O kâğıtta, üçkâğıtçı kime denir'in karşısında şöyle yazıyordu:

«Üçkâğıtçı, cebinde üç kâğıt taşıyıp, bu kâğıtların birinde VATAN, birinde MİLLET, birinde BAYRAK yazan kimseye denir...»

Başyönetici, bu cevabı verenin alnından öptükten sonra, o geri kalmış ülkeye törenle yolladı bu adamı...

Muzaffer İZGÜ

— Kim demiş mayosuz denize giriyorum diye... Ancak, ben gösterişten hoşlanmam!..

YELPAZE

REFİK ERDURAN

DİNMEYEN CİRİT

ÖNCEKİ hafta Altın Portakal yarışmasında derece alan üç filmin adlarına dikkat ettiniz mi?

Birinci gelen filmin adı şuydu: «Hayat mı Bu?»

İkinci: «Dinmeyen Sızı.»

Üçüncü: «Suçlu.»

Bütün sanat ürünleri gibi filmler de gökten inmez, toplumlardan doğar. Özellikle beğenilen eserler onları beğenenlerin duygu ve düşüncelerini yansıtır. Bir toplumun uzman diye içinden çıkardığı 13 jüri üyesi yıllık festival yarışmasında üç derecenin üçünü «Hayat mı Bu?», «Dinmeyen Sızı» ve «Suçlu» adlı filmlere verirlerse, o toplumun ruhsal durumu üstünde azıcık durup düşünmek gerekir.

Niçin böyle oluyor dersiniz? Sorunun cevabını aramak için uzaklara gitmeye hacet yok. Yalnızca bir tek günün görüntüsüne, söz konusu festivalin sonuçlandığı tarihteki haberlere bir göz atmak yeter.

Vatandaşlarımıza «Hayat mı Bu?» dedirtecek ne mi var?

Buyurun, festivalin sonuçlandığı gün uluslararası OECD örgütü tarafından yayınlanan rapora bakın:

Örgüt üyesi ülkeler arasındaki fiyat artışlarında Türkiye başta geliyor!

Bunu söyleyen dış düşmanlar, iç bozguncular, adı sanı ve yeri yurdu belirsiz «şer kuvvetleri» falan değil. Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Kanada, İsveç, Norveç gibi ülkelerin en usta istatistik uzmanları.

O ülkelerdeki fiyat artışları ortalama yüzde altıbuçuk civarında. Yurdumuzda ise bu artış 1971 yılında 19 %, 1972 yılında da 15,6 %!

Raporun belirtmediği gerçek ise şu:

Sattığı mal yahut hizmetin fiyatını yükselterek kendi gelirini aynı oranda —hattâ daha fazla— arttırma fırsatı bulan azınlık bu durumdan bir zarar görmüyor. Geliri fiyat artışlarının gerisinde kalan çoğunluk ise gitgide bunalmakta.

Böyle bir ülkede «Hayat mı Bu?» diye film çevrilmesine neden şaşmalı?

Aynı gün kamuoyumuza bir de rezalet müjdesi verildi:

Ülkemizin incisi İstanbul'un gözbebeği Bebek sırtlarında yeşil saha diye ayrılmış topraklar üstüne birtakım ham hum şaralop taktikleriyle dev apartman blokları dikilmekteydi!

Bir ihbar olmuştu da, öyle açığa çıkmıştı bu durum. Ya ihbar edilmeyenler? Ya ihbar konusu olacak bir sahtecilikle yapılmayıp da, «kanunî yollardan» kitaba uydurulanlar? Bütün yasalara, kurallara, tüzüklere inceden inceye uygun göründüğü halde yine de toplum çıkarını rahatça çiğneyenler?

Aslında işini bilen, adamını bulan, gerekeni usulünce «gören» kişiler için bütün Türkiye bir yeşil sahadır. Bir çeşit açık sır olan bu eski gerçeği halkımız çoktan sezmiş ve buruk bir atasözüyle dile getirmiştir:

— Zengin arabasını dağdan aşırır, yoksul düzlükte yolunu şaşırır!

Bundan iyi «Dinmeyen Sızı» olur mu?

«Suçlu» filminin esinlenme kaynaklarına gelince... Ondan bol bir şey yok: Sabah akşam suçlularla uğraşmaktayız.

Ama hangileriyle?

Ortalığı kana bulayan bıçak ve tabanca suçlularıyla mı? Uluslararası alanda Türkiye'ye hep ters taraftan şampiyonluklar kazandıran yönetim suçlularıyla mı? Ülkeyi gönüllerince bir cirit alanına çevirip üstünde bildikleri gibi at oynatan nüfuz suçlularıyla mı?

Hiçbiriyle değil. Biz şu ara en çok düşünce, söz ve yazı suçlularıyla boğuşuyoruz.

Bir iki kuşak öncesinin sivil ve asker aydınları tarafından pek beğenilmiş olan, bazı çevrelerimizce hâlâ etkisini sürdüren «Beyaz Zambaklar Memleketinde» adlı bir kitap vardır. Orada bir kuzey ülkesinin cicilikleri anlatılırken hapishanelerinin bomboş olduğundan söz edilir.

Bugün orta yaşa gelmiş olan aydınlarımızdan pek çoğu hep o etkiyle «Ah, biz de memleketimizi öyle yerlere benzetebilsek» kabilinden sözler dinleyerek büyümüşlerdir.

Şimdi öğreniyoruz ki meğer yurdumuzda öyle ülkelere benzeyebilmiş bir yer varmış: Erzincan ilimizdeki Kemaliye cezaevi uzun süredir boşmuş.

Ancak, film festivalinin sonuçlandığı gün haber aldığımıza göre, o süre sona ermiş; çünkü Kemaliye cezaevine bir hükümlü konulmuş.

Orada 15 ay süreyle bir kodes Robenson'u gibi tek başına çile dolduracak olan bu hükümlü kim, biliyor musunuz?

Bir dergide yayınlattığı yazı yüzünden hapis cezası yemiş bir yazı işleri müdürü!

Evet, 1973 yazında yurdumuzdaki olaylara bakarken gülmeli mi, ağlamalı mı, kestirmek güç.

En iyisi, film çevirmeli.

Refik ERDURAN

— Orman pilot bölgesi kurulacak. —

PAZARTESİ :

Hoca sağ olsaydı

Evet, eskimeyen esprilerin yaratıcısı ünlü Nasrettin Hoca'mız sağ olsaydı, günümüzün olayları ve sorunları karşısında nasıl bir tavır takınırdı acaba?

Boynunu eğip susar mıydı? Hiç sanmayız susacağını. Celâllenir miydi? Celâllenmek de onun yaratılışıyla pek bağdaşmazdı.

Ya ne yapardı öyleyse? Suya sabuna dokunmadan, kimseyi üzüp kırmadan bilinen fıkralarını değişik kalıplara dökerek, işin içinden bir güzel çıkardı her halde.

Merhumun hâtırasına hürmeten

dilerseniz bu haftalık sözü kendilerine bırakalım.

Yıldız modası geçti

Kahraman YAVUZ'un emekliye ayrılarak donanmaya veda ettiğini gazetelerde okuyan bir vatandaş, soluk soluğa koştu Hoca'ya:

— Hocam, dedi, hizmet süresini dolduran tarihî savaş gemilerini ne yaparlar?

Elindeki gazoz kapağının mantarının altında otomobil arayan Nasrettin Hoca gevrek bir kahkaha attı:

— İlâhi... Bilmeyecek ne var? Kırparlar kırparlar, milyonlarca jilet yaparlar.

SALI :

Olmuşken toptan olsun

Mardin'de bir ölü evine başsağlığına giden iki hasım aile arasında çıkan silâhlı çatışmada 12 ölü verilmesi kınanıp tartışılırken, olaya akıl erdiremeyenlerden biri:

— Hocam, dedi, ölü evine niçin gidilir?

Sakalını sıvazlayan Hoca cevap verdi:

— Arada uyuşmazlık varsa, hır çıkarmak için...

— Peki, ne götürülür?

— Hır çıkarmaya niyet varsa, tabanca, tüfek götürülür.

— Ne yapılır?

— Karşılıklı mermi yakılır.

— Etme, eyleme Hocam, diye yalvardı adam. Ölü hâlâ ortada. Yıkayıp, paklayıp namazını kıldırarak defnetmek için daha ne bekliyorsun?

— Hiç, dedi Hoca. İki aile arasındaki kan dâvasının bitmesini!...

ÇARŞAMBA :

Nereden geliyor?

Elleri titreye titreye ikiyüz papeli sayıp hoşuna giden ayakkabıyı sardırırken, pahalılık konusundaki toplantıda bulunmak üzere vilâyete davet edildiğini öğrenen Hoca, ne yapması gerektiğini bir süre düşündü. Az önce aldığı ayakkabıları giyerek gitse, belki daha yarı yolda tabanı çıkacak, verdiği parayı sokağa atmış olacak. Giymese, böyle bir paketle mevki, makam sahibi kimselerin huzuruna çıkmak ayıp olacak. Vakit de yok ki, bir koşu elindekini eve bırakıp dönsün.

— En iyisi bu, diyerek koca paketi koynuna sokup tuttu vilâyetin yolunu.

Geciktiğini, daha önemlisi kan ter içinde kaldığını gören vali, Hoca'nın gene kitap seçmek için kaldırım kaldırım dolaştığını sanarak, koynundaki kabarıklığı işaret edip sordu:

— Pek bitkin görünüyorsunuz Hocam. Sahaflara mı uğradınız?

Bir çift pabuca dünyanın parasını sayan Hoca cevabı yapıştırdı:

— Hayır devletlüm Sahaflara değil, kavaflara uğradım, kavaflara!

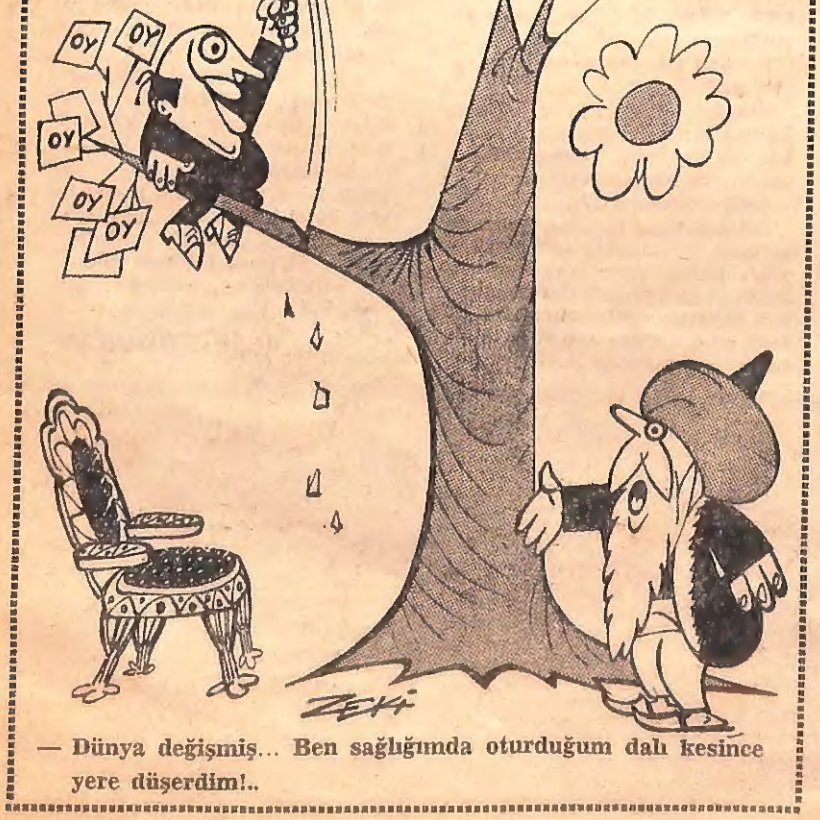

— Dünya değişmiş... Ben sağlığımda oturduğum dalı kesince yere düşerdim!..

— Bildiğimiz

NASRETTİN H

Hoca bir gün, zengince bir ziyafet
Kim güzel giyinmişse, oluyor say
Kendisi bir kenarda, bu hal zoru
İkinci ziyafette sırmalı bir kürk
Baş köşede yer alır, «Hak senin,

Bizim siyasî Hoca, sanırım ki ya
Çağımızda bir kürkle adam, adam
Eğer yoksa apartman, taksi, tarla
Topal eşekçiğiyle mesut ve mutlu
Yetmişüç Ekiminde Hoca'mız «Ad

* *

Bir gün,
Hoca iş
Bir hayl
Bakar k
Çaresiz,
Bağcı se
Hoca da
Bağcı yi
Hoca: A

Bu bulu
Koysa A
Acemiyk
Ne camb
Bana gö
Kuşun, b
Çünkü ş

* * *

Su getir, diye Hoca, çocuğa testi
Ama hemen peşinden bir de tokat
Görenler hayret eder, ve derhal s
«Çocuğa haksız yere ne için vurdu
Hoca, vatandaşlara bilgiç bilgiç sö
«Testi kırıldığında tokadın ne hükm
«Tokadın acısıyla testiyi sağlam tu

Ah, şu seçimlerde de bulunsa merh
Adayların tümüne ders verse, üslû
Yoksa iş işten geçer hepsi mebus

arı ile —

A SEÇİMLERDE

m...» der.

z
lir,

z...

erle dolu güzel bir bağda,
r, meyveler altın çağda...
kalır, tırmandığı ağaçta.
hibi gelmiş elde sopayla,
ibi ötüverir notayla
sin sen, ne yaparsın orada?...
lbülüm, işte yuvam burada.
r: Bülbül böyle mi öter?...
der... Benden bu kadar yeter...

'mız çağa da uygun düşer,
belki de başta gider,
dar başarı gösterir de,
yapmaz, «OY» için bu seçimde?...
le ters düşer bu tahminler,
sesi kalacaktır geride,
kez de; At'ta, Koç'ta Devede...

nir.

a,

Fikret YILMAZ

PERŞEMBE :

Neresinde?

«Anan ağır hasta, acele gel» haberini alır almaz biletini almak için otobüs terminalinin yolunu tutan adam, karşılaştığı Hoca'ya sordu:

— Uzun yolculuklarda otobüsün hangi tarafı daha rahattır Hocam? Ön koltuklarda mı gideyim, arka koltuklarda mı?...

Elindeki gazetede son trafik kazasının resimlerine bakan Hoca cevap verdi:

— Valla, içinde gitme de, neresinde gidersen git!

CUMA :

Cezanın büyüğü

Günümüzün kalkınma modasına uyan Hoca işsiz kalmıştı.

— En kolay, en kazançlı iş galiba gazetecilik, diyerek taktı fotoğraf makinesini boynuna, aldı eline kalemi, düştü yollara.

Fakat hangi gazeteye iki satır yazı yazdıysa başı derde girdi. Ya işine son verdiler, ya kentten kente sürdüler.

Aç sefil, bir köye sığındı Hoca. Sığındı ya, kendisiyle ilgilenen bir Allahın kulu yok! Halk köyün meydanına toplanmış, yaka paça ettikleri bir tilkiyi de ortalarına almış, ne yapacaklarını tartışıp duruyorlar.

Hoca bu, durur mu? Hemen kalabalığa sokulup hayvanın suçunu sordu.

— Bu tilkiden çektiğimizi bir Allah'la bir biz biliriz, dediler. Yargılayıp idamına karar verdik de, ne şekilde öldüreceğimize karar veremiyoruz.

— Siz onu bana bırakın, diyen Hoca, tilkiyi aldı karşısına. Kendi boynundaki fotoğraf makinesini tilkinin boynuna taktı Kalemi verdi eline.

— Aman Hoca, diyerek araya girdi köylü. Ne yapıyorsun?

— Telâşlanmayın birader, dedi Hoca. Siz bunun sürüm sürüm sürünerek açlıktan ölmesini, ölünceye dek işkence çekmesini istemiyor musunuz?

— İstiyoruz elbet.

— Tamam. Ona öyle bir iş yaptım ki, bu kılıkta nereye gitse zaten yaşatmazlar!

GÜN

CUMARTESİ :

Yeni bir parti

Seçimlerin yaklaştığı, partilerin birbirleriyle iyice dalaştığı şu günlerde sevenleri:

— Hocam ne duruyorsun, bir parti de sen kursana, diye ricaya geldiler.

Hoca dudak büktü:

— Kurdum diyelim, sonra ne olacak?

— İktidara gelirsin.

Ak sakalını titrete titrete güldü Hoca:

— Yerine getiremiyeceğim vaatlerde bulunmasını bilmem.

— Canım, kaybın ne olur? Muhalefette kalırsın.

— Yoo, dedi Hoca. Hele dövüşmesini hiç sevmem!

PAZAR :

Mayanın faydası

Bunaltıcı sıcağın etkisini azaltmak amacıyla kendi gazoz içen, Hoca'ya da bir şişe pastörize süt ısmarlayan komşusu, sordu:

— Nasıl buldun?

Tadını anlamak için dilini damağına dokundurup duran Hoca:

— Eh, dedi, yoğurt olmasına daha çok var ama, tamamen göl suyu olmaktan da kurtulmuş!

Vedat SAYGEL

Yazısız

YAZA YAZA Yazı Getirdik

SUAVİ SÜALP

Bu yıl yazın sizlere maalesef eski yıllardaki gibi bolbulamaç tavsiyelerde bulunamıyacağım. Bir motel odasının yüz liraya çıktı. Yazlığa çıkacak mutlu vatandaşların bile ikide bir ellerini arka ceplerine attıkları bir ıkıntılı sıkıntılı yaz geçireceğe benziyoruz... Yetmişbeş kuruşa bir demet maydanoz alındığına göre, güneşe de zam gelmesi tabiidir... Peki ne yapacağız arkadaşlar?... Uzun çalışmalardan sonra şu neticeye vardık ki bu yaz, işler ayaz... Herkese uyacak bir liste çıkaramadığımız için özür dileriz... Fakat gene de hayatını tehlikeye atarak sefalı bir yaz geçirmeye kalkacaklara bazı ufak tavsiyelerimiz var... İşe yaramaz ama, biz de bu işten para kazandığımıza göre idare ediverin... Şimdi gelelim yazlıklarımıza...

MEMUR VE DARGELİRLİ KİMSELER :

Haziranın şimdiden ekşimiş bir yüzle girmesinden anlayın... Bu yaz serinlemek veya denize girmek numaraları size göre değildir. Plâjlarda gardrop bile bulmak için beş ay

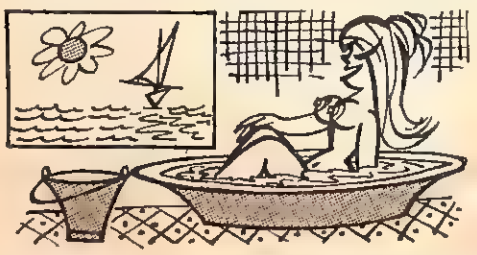

önceden yerler ayırtılmıştır. Deniz genel olarak bazı arkadaşlar tarafından içine mazot dökülerek, mazottan hoşlanmayan kimseler için mekruh hale getirilmiştir... Zaten ne bütçeniz, ne pozisyonunuz sizin serinlemenize imkân vermeyeceğine göre, bu yaz paşa paşa işinize gidip, evinizde eğer bulursanız soğuk gazoz içiniz... Yavrularınıza yazın zararlarından bahsedip onları yüzmekten soğutunuz... En basit olarak da arkadaşlarınızdan Hüsamettin Manzara tarafından bastırılmış, renkli yaz duvar resimlerinden alıp duvara asınız. Bu suretle bütün sahiller, plâjlar, tatil geçirilecek yerler ayağınızın altına gelecektir. Kendinizi böyle bir yerde tahayyül ettiniz mi, mesele kalmaz... Bunun bir avantajı da istediğiniz yerde tatilinizi geçirme imkânına sahip olmanızdır... Bunu daha realist hale getirmek için, mayonuzu giyerek leğenin içine uzanın ve resme bakarak kendinizi orada farzedin... Ne etrafınızda vıcık vıcık insan, ne de yağlı krem kokusu duyarsınız... Bu manzaralardan en dargelirli bir vatandaş bile istifade edebilir... Hediyesi, zannedersem ikiyüzelli lira kadardır... Bütün memur ve dargelirlilere iyi tatiller...

BEKÂRLAR VE UMUMÎ ŞAHISLAR :

Sizlere bu yaz büyük imkânlar hazırlayamadığımız için çok müteessiriz. Plâj fiyatları, yukarda da belirttiğimiz gibi ancak plâjın dışında kalmak şartıyla insanı rahatsız etmeyecek bir vaziyete getirilmiştir. Bunu kim getirmiştir, bilemeyiz. Ancak bu tedbir de haklıdır... Çünkü geçen yaz, bazı kendini bilmez kimseler, plâjlarda ailelere rahatsızlık vermiş ve bu yüzden kabineler harap olmuş, duvarları delinmiş, plâj sahiplerine yüzbinlerce lira masrafa malolmuştur. Buna bir tedbir olarak plâj fiyatları, bekârlara ve umumi kimselere karşı açıkça cephe almak için kasten ve bilerek çok yükseltilmiştir. Normal bir bekârın haftalığını plâja yatırmayı göze alamıyacağını düşünerek böyle bir numaraya düşülmüştür...

Onun için bu yaz sadece trende iş tutacak ve umuma açık sahillerden faydalanarak, veya birkaç arkadaş yüz lira verip bir sandal kiralayarak, açıktan plâjlara dalmayı denemelisiniz... Plâj sahipleri ve fedaileriyle aranızda çıkacak çarpışmaların neticesi bizi alâkadar etmez... Sizin için yazlığa çıkmak gibi bir mesele olmadığına göre, bu konuya sizi zorla sokmuyoruz... Yalnız, yazlığa çıkmış kimselerin evleri civarında rahatça gezmek ve bahçelerindeki çiçekleri koparmak, arabalarının lâstiklerini yürütmek gibi hareketlerde bulunabilirsiniz. Tabii işe polisin karışması halinde geri kalan sorumluluk size aittir...

ORTA VARLIKLI AİLELER :

Bilhassa kalabalık ve çoluk çocuğu bol olan, bir arabanın içine dolarak bir yerden bir yere yolda birkaç kere lâstik patlatarak gidebilen, mutfak teşkilâtını ön plâna alan ve buna benzer durumlar olmadan rahat edemiyecek, her türlü yiyecek maddelerine karşı büyük zaafı olan ve de kısacası yazlığı onun bunun yaptığı için yaparak, sırf kalabalık etmek için yazlığa çıkan aileler... Size ne motel, ne pansiyon, ne tansiyon dayanamıyacağı için çadırlı vaziyetleri tavsiye edeceğim... Eğer bu aileyi ayakta tutmaya çalışan erkeğinizin orada burada rehin kalmamasını veya motelcilerden bütün ailenin şerefine dokunacak sözler yemesini istemiyorsanız, elbirliği ile Sümerbanktan alacağınız elli metre amerikan bezinden yapacağınız çadırlar içinde, etrafında inek ve ailenin kızlarına zarar vermiyecek mahlûkun kolay gelemiyeceği bir arazi parçası seçerek oraya kamp yapın... Birkaç ailenin birlikte bir oba kurarak yerleşmesi daha iyi bir hareket olacaktır. Çünkü bu oba zamanla orada bir medeniyetin temelini atabilir... Fakat şunu da unutmayınız ki, lüzumlu tesisler, elektrik, su, havagazı olmayan bu yerlerde yazın sonuna kadar barınamazsınız... Civar köylerden temin edeceğiniz süt, yumurta, ekmek, et, sebze size bir yaz yetebilir... Ancak yanınıza kâfi miktarda para alamazsanız, köylülerden dayak vemeniz icabedecektir. Bütün bu zorlukları aile reislerinin sırtına yüklemekten kaçınmalısınız... Sahiller dolu olduğundan, kamp kurduğunuz dağdan yürüyerek denize kadar inmek size ayrıca idman olacak ve yeni bir çeviklik kazandıracaktır... Yalnız bilhassa ormanlık yerlere kendini atanların orman yangınları çıkarması korkusuyla buralarda kamp yapmaları da sakıncalı olduğundan, bilhassa çorak araziyi seçmeleri rica olunmuştur... Sıcak yaz günlerinde, tepenizde güneş kaynayarak ve uzaktan denize dürbünle bakarak geçirilecek bir yaz sizi ailecek hüsrana da uğratabilir... Bunun neticelerini hesaplamak size düşer...

ÇOK VARLIKLI AİLELER :

Sizler için bir sakınca yok diye kasılmayınız... Evet istediğiniz yerde, istediğiniz gibi bir yaz geçireceğinizi sanıyorsanız yanılıyorsunuz... Çünkü yukarda saydığımız kimseler bu yaz size inat olarak varlarını yoklarını seferber ederek etrafınızdan ayrılmayacaklar ve birkaç gün de olsa motelleri dolduracaklardır... Motelcilerin bunlardan çektiklerinin acısını sizden iki misli çıkartmaları her an mümkündür... Paranız da olsa ekşimiş domatesli köfte, sıcak bira, susuz motel, dibinde cam kırıkları bulunan bir deniz bulmanız ihtimali çok kuvvetlidir... Size paranızla rezil olmamak için bir çare aradım bulamadım... Eğer kuvvetiniz ve kudretiniz varsa, bir deniz evi yaptırmanız ve bunu pek kimsenin bulunmayacağı bir yerde demirleyerek veya arkasına koyduğunuz bir motorla istediğiniz yere götürerek iki aylık yazdan birkaç gün çalmaya bakmanızı tavsiye edebilirim... Para ne kadar herkeste bol miktarda yoksa bile gene de herkesin gidebileceği bir yer vardır... Yalnız turistik tesisler vatandaşların rahat etmemesi için bütün tedbirleri daha önceden aldıklarından, para da bir yerde sökmeyecektir... Kısacası sizin şansınız da öbür vatandaşlardan ileri geçmez... Artık başınızın çaresine ne şekilde bakarsınız onu bilmem... Ama ben sizin yerinizde olsam, paramla sinir küpü olacağıma Avrupa'nın Akdeniz sahillerinde neşeli bir yaz geçiririm... Hiç olmazsa çağırdığınız zaman garson gelir. Yediğiniz yemeğin içinden tornavida çıkmaz. Yattığınız yatağın çarşafı kömürcü gömleği gibi olmaz ve geceleri sivrisinek heyecanı içinde uyuyamamak endişesi de ortadan kalkar... Gene de siz bilirsiniz...

GARİBAN VATANDAŞLAR :

Size bir tarife yapmıyoruz, bir tavsiyede de bulunmuyoruz... Çünkü Köprüaltından da denize atlayarak serinlemek şansına sahipsiniz... Hayatın gün geçtikçe çetinleşen vaziyetleri size havagazı geldiğinden, bu yazı nasıl geçireceğinizi ben ne bileyim... Keyfiniz ve neşeniz bilir... Sizin gibi her türlü hava şartına uymasını bilen kimseler şu anda en mutlu kişilerdir... Gene bu yaz da paçayı kurtardınız. Bakalım kışa ne halt yiyeceksiniz... O zaman da sizin işiniz yaş... Eh senede bir mevsim de size çalışsın yâni, ne olur...

Bütün sevgili okucularıma iyi ve neşeli yaz tatilleri... Siz benim lâflarıma bakmayın, güneş gene her zaman sıcaktır...

Suavi SÜALP

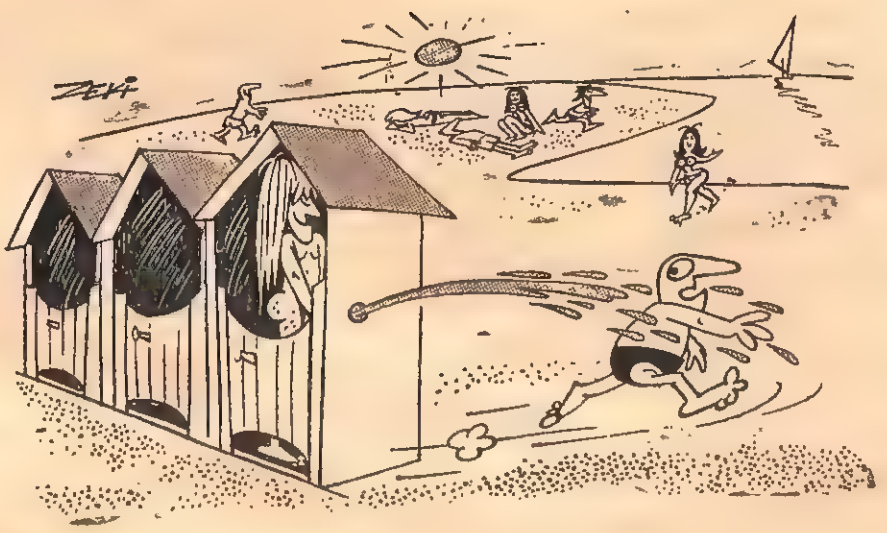

— Vay canına, erkekmiş yahu!..

Sizin İçin

Karaborsa için Mecliste genel görüşme istendi. — Gazeteler —

Gölgesiyle gezen adam!
(Seçkin TEMUR — Ankara)

AKLI BAŞINDA MUHTAR

Köyden Fındıklı (Rize'nin ilçesi) ya ciple gidiyorduk. Cip de tıka basa doluydu. Kasabaya biraz olsun yaklaşmıştık ki, bir trafik polisi cipi durdurdu. Şöyle arkaya doğru geldi. Cipin arkası kapalı olduğundan, içinde kaç kişi olduğu belli değildi. Trafik polisi şoförün yanına gelerek:

— Bütün yolcuları indir, dedi.

Önce ben indim. Arkamdan üç, beş, dokuz, onbir, çoluk çocuk, bir keçi, bir kaç tavuk... İn in, cip boşalmıyordu. Trafik polisi şoföre çıkıştı:

— Utanmıyor musun? Sende vicdan azabı yok mu? Bu cipe bu kadar adam doldurulur mu? Hangi köyden geliyorsun?...

Şoför asık suratla hangi köyden geldiğimizi söyledikten sonra trafik polisi tekrar konuşmaya başladı:

— O köyün aklı başında bir muhtarı vardır. Nasıl müsaade etti size?... demesiyle bizi bir gülmedir aldı.

Polis:

— Ne oluyor? deyip arkasını dönünce, aklı başında muhtarı cipten ağır ağır inerken görmesin mi!?.

Fatin NAMLI
Boztepe Mah. Cephane Sok. No: 16/A — TRABZON

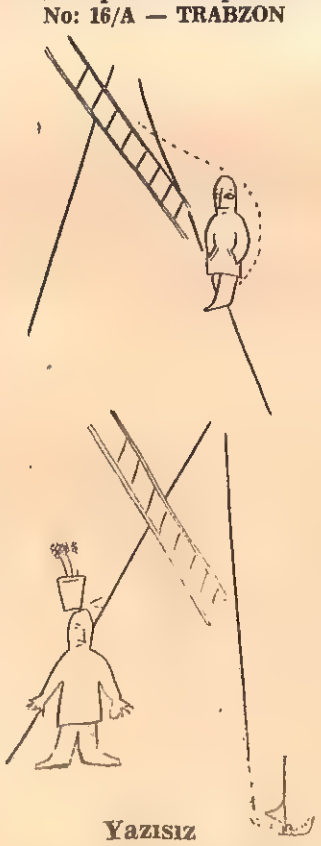

Yazısız
(Nevzat ERYILMAZ)
Bağdat Cad. 314 Mann Butik ERENKÖY

ELEKTRİK SÜPÜRGESİ

Evliliğin cilvesidir, herkes bilir. Benim evde de her akşam bir konuda hanımla kavgamız olur.

Geçen gün eve yorgun argın döndüğümde; hanımı yine suratı bir karış asık vaziyette buldum ve ne olduğunu sormaya kalmadan:

— Nalân hanımlar bile elektrik süpürgesi almışlar. Sen daha almadın, beni ele güne karşı rezil ediyorsun, artık komşuların yüzüne bakamaz oldum. diye bağırmaya başladı.

Bu böylece birkaç hafta devam etti. Baktım olacak gibi değil, karıdan kurtuluş yok, —memur hali işte— bilirsiniz, süpürge alacak da para yok. Fırladım sokağa...

Önce bakkaldan bir süpürge, sonra da elektrikçiden birkaç metre kablo ile bir fiş alıp süpürgenin sapına takarak orijinal bir ambalâj yaptırıp götürdüm hanıma:

— Al süpürgeni! dedikten sonra kendimi tekrar sokağa attım.

Neticeden hiçbir haberim yok. Çünkü, o günden beri otelde kalıyorum.

Nuh COŞKUN
Akın Cad. Muhaç Sok. No: 11/1 — Yenimahalle/ANKARA

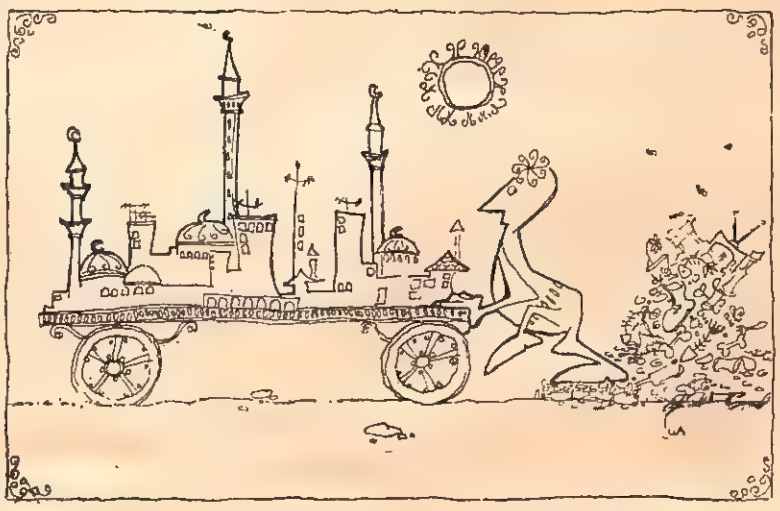

— İstanbul'un çöp derdi halledilecek. —
(Şua TORTU — Terakki Mah. Cami Sok. Şûle Ap. ZONGULDAK

KARİKATÜR

Küçük büyük hâdiseler,
Çeşit çeşit hep nükteler,
Davranışlar hikâyeler,
Dile gelir çizgilerle...

Her zaman bir kötü olay,
Görür hafiften bir kalay!
Türlü çeşit imâ, alay...
Olagelir çizgilerle...

Bazan kibar bir espiri,
Konuşturur, ölü diri...
Bazan edepsizin biri:
Tora gelir çizgilerle...

Bazan da güzel bir traş,
Ne gövde kor ne de bir baş!
Direğe takılan ayyaş:
Kalakalır çizgilerle...

Bazıları üzülerek,
Bazıları süzülerek,
Bazıları büzülerek,
Yola gelir çizgilerle!...

İSMAİL ACAR
Akdere Ortaokulu öğretmeni — ANKARA

ÖVÜNENLER

Yaşlı gençliğiyle övünür
Yoksul geleceğiyle...
Zengin zerafetiyle övünür
Cambaz marifetiyle...
Huysuz huyuyla övünür,
Sucu suyuyla...
Hepsi bir yana
Politikacıysa habire dövünür.

ATİLLÂ KANBİR
Plevne Mah. 6. Muh. No. 139
Altındağ/ANKARA

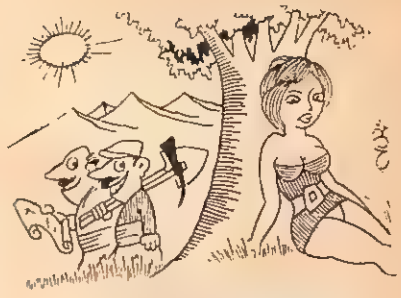

— Bak bakalım, definenin yeri şu ağacın altında olmasın?!.
(Nuri BİLGİN — İstanbul)

TOM JONES'UN GÜLÜŞÜ

Yıllık iznimi kullanmak üzere Aydın'da bulunan ağabeyimin yanına gitmiştim. Aylardan Ağustos olduğu için bunaltıcı, kahredici bir sıcak vardı. Bu sıcakta biraz olsun serinleyebilmek için ağabeyimin altı yaşındaki oğlu ile parktaki havuzun kenarına oturmuş plâk dinliyorduk.

Bir ara Tom Jones'un «Help Your Self» plâğını koydular. Şarkının ortalarına doğru Tom Jones o kendine has sesiyle yüksek perdeden kahkahayı basınca; yanımda sessizce oturan yeğenim:

— Aaa.. a.. Amca vallahi bu adam Türkçe gülüyor!... demez mi!?.

Kenan DUMAN
Ziraat Teknisyeni — SANDIKLI

SESSİZLİK

Babam rahatsız olduğu için evde oturuyordum. Bir ara annemlerin bir yere gitmesiyle evde babamla yalnız kaldık. Ben yorulmaması için az konuşmaya, sorduğu sorulara da kısa yanıtlar vermeye çalışıyordum. Odada sessizlik hâkimdi. Ben, durumdan memnun oturuyordum.

Annemler gelince, babam:

— Ne suratsız oğlun varmış, siz gittikten sonra iki kelime dahi konuşmadı. demez mi!?.

Alâettin TONGA
Tapulama Md. lüğü Kontrol Mühendisi — NİĞDE

Yazısız
(Tayfur ŞAPOLYO) — **Fethiye/MUĞLA**

Hava durumu :

DENİZ, GÜNEŞ, YONCA!

EVİNİZDE radyo yoksa.. dedenizin romatizmaları, anneannenizin öksürükleri, hava durumunu tahminde size yardımcı olamıyorsa.. başınızı gökyüzüne çevirin... Güneş'i görüyor musunuz güneş'i?... (A yol, kız talebe yurdundaki sarışın Güneş'ten söz etmiyorum... Güneş şimdi imtihanlarına hazırlanıyor. Bırakın da kızcağız derslerini bir hal yoluna koysun... Tamam mı?...)

İsterseniz... Eğer gözünüz Güneş'ten kamaşırsa.. Deniz'e bakın... Deniz pek mi çalkantılı bugün?... Öyledir... Bu Deniz'ler hep böyle çalkantılı, hep böyle dalgacı olurlar... Çalkalamayan Deniz'in de özelliği olmaz ki!

Evet... Baktınız mı Deniz'e?...

O gün ışığı altındaki ışıl ışıl, pırıl pırıl Deniz'e doya doya bakın.. duya duya bakın... Deniz pek tatlıdır... Pardon pek tuzludur... Ama serinletir insanı... Dinlendirir... Gerçi ilk dalışta bazan yorar ama... Birkaç kulaç atıp suları köpürtmeye başladığınızda zevkine doyum olmaz...

Eğer bir sahil kentinde değilseniz hava durumunu tahmin için Yonca'lara da bakabilirsiniz. Yonca'nın boynu bükülünce.. neden bükülür yoncaların boynu?... Tabii sıcaktan... Evet.. bükülünce Yonca'nın boynu.. şiddetli bir sıcak dalgası geliyor demektir... Ve de Yonca susuzluktan kavrulmuş demektir... **(Denizde akıntıya kürek çekmemeye, Yonca'ların da boynunu bükmemeye çalışınız, anlaşıldı mı?...)**

Seçmen diyor ki :

ADAY İSMAİL'E SESLENİŞ

Koyun mu zannettin bizi İsmail?
Nutuk da var, lisan da var, dil de var.
Seçim pazarında mağaza açtık
Keten de var, basma da var, şal da var.

Her bir köye biner lira bağış ver
Her ilçeye beşer temsilci gönder.
Yüzünü sinekten arı'ya dönder
Petek de var, arı da var, bal da var.

Eğer kazanmazsan yakmazlar ağıt.
Kader, kısmet işi oy denen kâğıt.
Her eve beş metro fistanlık dağıt
İpek de var, jorjet de var, tül de var.

Dört senede bir kez büyür başımız.
Mebus, müdür, hepsi arkadaşımız.
Taşım taşım tencerede aşımız
Kepek de var, bulgur da var, yal da var.

Gel İsmail, Seçim Bayramı'na gel!...
Bahşiş bahşiş geçim bayramına gel.
Sandık Kurulu var, köy damına gel
Kilim de var, keçe de var, çul da var!...

(Önseçim delegelerinin adına)
DERVİŞ DELEGEOĞLUDELEGE

Seçimlere doğru :

OY

Balıklar susuz, kuşlar yemsiz, atlar arpasız, particiler oy'suz yaşayamaz. Oy iki harfli tek heceli bir sözcüktür ama.. insanların kişisel, kişilerin siyasal yaşamında en büyük etkendir.

Dayak yiyen yumurcak:

— Oy anam oy!... diye ağlamaya başlar.

Kurşun yiyen babayiğit:

— Oy anam vuruldum!... diye çığlık atar.

Terzi Nazmiyânımın ortanca kızı civelek Oya'nın adından (Oy) u çekip çıkardığınız zaman geriye sadece (a) kalır.

OY sözcüğünü ürettiğiniz, türettiğiniz (Yâni annesiyle babasını evlendirip dokuz ay dokuz gün sonrayı beklediğiniz takdirde karşınıza bir sürü velet çıkar: **OYUN, OYNAK, OYUNCAK, OYUK, OYLUM, OYLUK, OYA, OYALAMA**... gibi.

Politikacıların en güzel oy'uncağı (OY). Herbirine birer sandık oy verin, daha bir şeye karışmayın. Çocuklar gibi sevinirler. Oy'ları kucaklayıp yastıklarının altına koyar, öylece uyurlar. Geceleri uyandıkların da tek tek sayarlar o oyları... Acaba bir başkası el çabukluğu yapıp aşırdı mı diye.

Oy'ları saya saya sabaha kadar oy'alanırlar. Ama oylarını ellerinden aldınız mı **(Oylum oy'lum Oy'uluyor yüreğim — Oy'nak gelin nerde benim böreğim?)** diye acıklı türküler söyler, daha sonra da **(Oyyyyy anam oyyyy!...)** diye ağlamaya başlarlar...

Onlar için nerde olursa olsun, tek bir oy'un bile kıymeti vardır. Ellerinden gelse Nazmiyânımın ortanca kızı Civelek Oya'nın adındaki ilk heceyi bile habersizce söküp sandığa atmak isterler. (İsterler ama... Civelek Oya öyle her kıza benzemez... Adına el uzatanların gözlerini oy'ar vallahülazim!...)

Yolunuz hangi sokaktan geçerse geçsin, mutlaka günün birinde ya bir mahkeme kapısına, ya bir avukat bürosuna, ya da bir icra dairesine düşecektir.

Her ülkenin nasıl bir dili varsa, (Hak - Hukuk - Adalet) imparatorluğunun da ayrı bir dili vardır. Bu dili bilmezseniz alacağınızı tahsil edemezsiniz, geçimsiz karınızı boşayamazsınız... Efendime söyleyim, kira ödemeyen kiracınızı evden çıkaramazsınız... Hülâsa-i kelâm, ifade-i meram hiçbir şey yapamazsınız. Hattâ.. hattâáââ... Okuduğunuz kanun maddelerini bile anlayamazsınız...

Şaka mı söylüyorum, mizah mı yapıyorum sanıyorsunuz?... Öyleyse lûtfen kapağında **(Türkiye Cumhuriyeti Kanunları)** yazılı,

TV'de Dil dersi :

HUKUKÇA

—çok fazla eski değil— bir kaç yıl önce yayınlanmış bir kara kaplı kitabın 39 uncu sayfasını gelin hep beraber okuyalım:

Madde: 13 — Dersaadet balıkçı esnafının istimal ettikleri ağ gözleri zabıta-i saydiye nizamnamesinin 30 uncu maddesinde muharrer kaideye tevfikan yapılmak mukarrerdir. Hamsi balığının mevsimi mürüru olan kânunuevvel ve kânunusani ve şubat ve mart aylarında ağlarına talik olunacak hamsi kurnalarının mevsimi mezkûrdan başka vakitlerde istimali caiz değildir. Bunun hilâfına hareket edenlerden saydettikleri balıklar idare canibinden bilmüsadere denize döküldükten başka bir yüzlük altınundan beş... altınuna kadar cezâi nakdi alınır.

Nasıl, anlayabildiniz mi bir şeyler?... Oysa anlamanız lâzım. Çünkü bu kanun maddesi 1973 yılı Türkiye'sinde bile bu ifadesiyle, bu şekliyle yürürlüktedir.

Ne diyor maddenin metninde?..

Hukukça bilmediğiniz için tabii ancak birkaç kelimeyi anlayabildiniz: Hamsi balığı, dersaadet, yüzlük altın, beş altın.. şubat.. ve mart...

Var mı başka anladığınız?

Hoyyyy!... Cozini sevduğum Hızır Reiz!... Pak pakayum daa... Ha boyle ha boyle hamsi paliğindan söz edeyu daa...

— Uyyyy, benim yelken ağızlı, taka burinli kardaşum! Ha o kara kapli çitap deyi saa ki: Şubat ayı pir, Mart ayı iki, hamsi paliğu yeyunuz deyi daa... Hamsi saadet cetirür daa... Yüzlük altın nedur hamsinun cendisi de odir daa... Bir okka hamsi peş altindur daa.

.....

Yaaaa sevgili seyircilerimiz... Görüyorsunuz ki hukukça bilmeyenler hamsi avcılığı bile yapamazlar bu ülkede...

Gelecek dersimizde yanınıza birer sözlük almayı unutmayın...

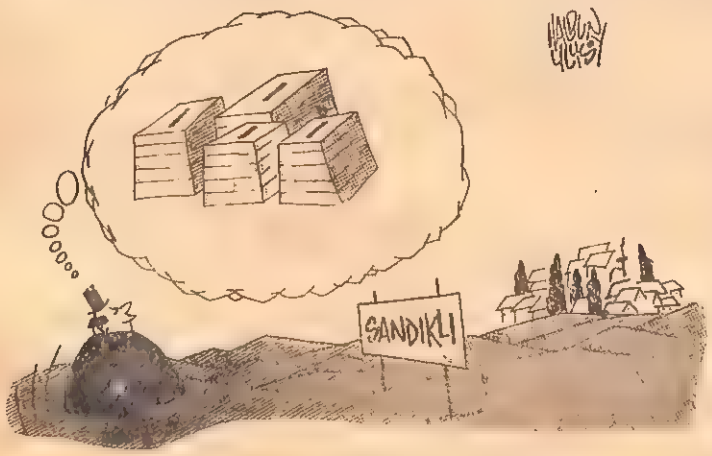

— Propaganda gezileri devam ediyor. —

MASKE ANTİMİKROBİK

Deniz mevsimi yaklaştı. Ama her tarafı denizle çevrili koca İstanbul'da mikroplar sizden daha çabuk atladılar denize. Karpuz kabuğu suya düşmeden lâğım suları altın sahillerimizin baş köşelerine kuruldular.

İş yerinize gelirken elinizi cebinize attığınızda eşinizin mesajını bulursanız şaşmayınız:

— Kocacığım, akşama gelirken Maske Antimikrobik almayı unutma!

MASKE ANTİMİKROBİK, deniz sularını arıtır, mayolarınızı güneş ışınlarıyla kurutur ve Belediyecilerle karşılaştığınız zaman en tatlı tebessümlerle sırıtır...

MASKE ANTİMİKROBİK, siyasal maskelerden etkili, deniz suyuna karşı yetkili, tek koruyucunuzdur!

Bitirim Hafiye ŞABAN HOPDEDİK

CANİKONUN PEŞİNDE

mim uykusuz

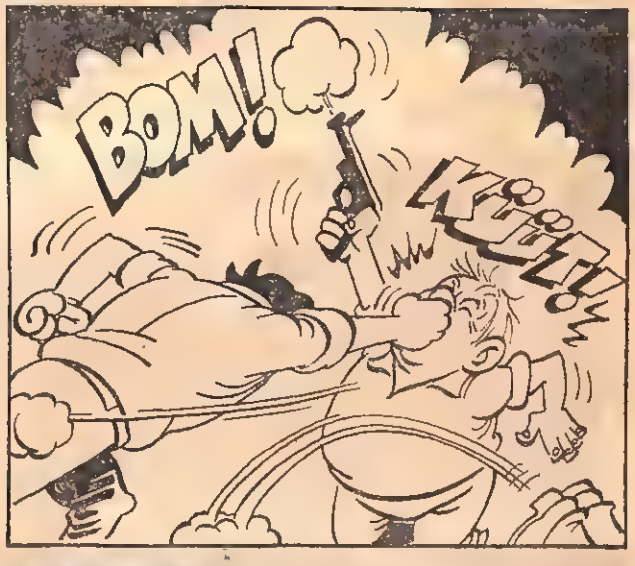

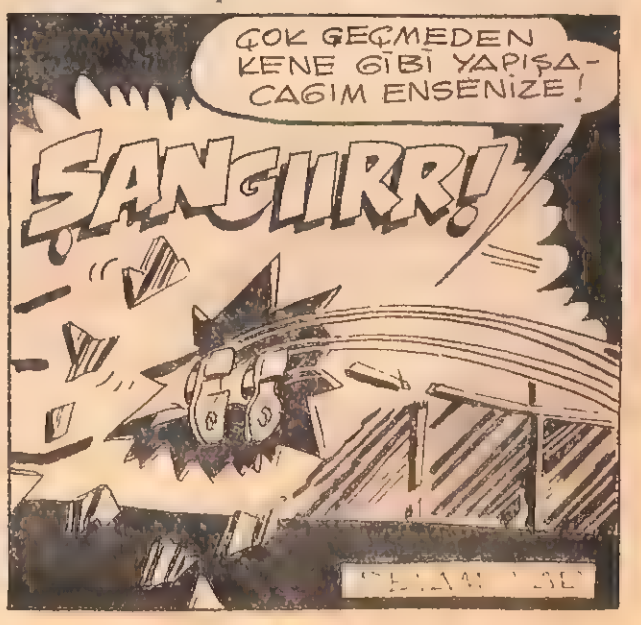

Bankanız Aile Çemberi İçinde midir?

Delta Reklamcılık

Muhakkak, bir aile bakkalınız, aile kasabınız, aile terziniz, hatta, aile doktorunuz, avukatınız vardır. Ama, bir aile bankanız var mı?.. Aile olarak tercih edeceğiniz bir banka sizlere sayısız faydalar sağlar. Bu faydaların başında hiç şüphesiz, ailenizin bütün fertlerinde bir tasarruf alışkanlığı yaratmak, gelir

TÜRKİYE HALK BANKASI

(Basın: 20407 - A - 60211 — 88)

muzaffer izgü

HALO DAYI

20.— TL.

REMZİ KİTABEVİ

(Basın: 20166 - A - 60093 — 89)

KIRIK KALB

ORTA çağdan kalma küçük Carpino kentine güneş doğuyordu. İtalya'nın en fakir yerlerinden biriydi burası. Ama o küçük kentin tek büyük meydanında her nedense alışılmamış bir canlılık vardı. Gelmeler, gitmeler, sabahın ilk ışıklarına karışan projektörlerin oynaşan aydınlıkları ve film yapımcılarının enerji dolu çabaları; figüranların, artistlerin renkli koşuşmaları bir masal âleminin büyülü görüntüsünü andırıyordu. Kentin tabii dekorundan yararlanmak isteyen Fransızlar, haftalar önce çekimine başladıkları filmi bitirmeye çalışıyorlardı. İşte, son sahne de çekilmiş, filmcilerin şehirden gitmelerinin vakti saati gelmişti. Sebepsiz yere tedirgin edilen tarihi yapıtlar, bir süre sonra yeniden eski uyuşuklıklarına döneceklerdi. Carpino'nun fakir ve sessiz kişileri, üzüntüyle bakıyorlardı gitmeye hazırlanan bu canlı insanlara. Zira filmciler daha ışıklı, daha mutlu kentlere doğru yol aldıklarında, kendileri yeniden terkedilmiş yalnızlıklarına karışıp, unutulmaya mahkûm kalıverecekleri di ortalıkta.

Genç sanatçı Annie, son bir defa daha baktı güneşin kızıl ışıklarla boyadığı kuru vâdiye. Büyük bir keder çöreklenmişti yüreğine. Çünkü ömründe ilk defa gerçek yoksullarla birlikte yaşamış, şu birkaç haftalık çalışma sırasında onlarla bayağı kaynaşmıştı. Hele o anasız, kimsesiz çocuklara karşı duyduğu yakın ilgi...

Gianni de bunlardan biriydi işte. Dokuz yaşındaki bu oğlan, bir gün yuvadan düşmüş bir kuşu getirmiş, böylelikle dost olmuşlardı onunla.

Yanından ayırmaz olmuştu çocuğu. Ona zaman zaman havlusunu taşıtmak gibi ufak tefek işler yaptırıyor, sanki bu yaptığı işlerin karşılığıymış gibi bol bol bahşiş veriyordu. Bununla beraber İtalyan makinist onu uyarmış:

— Dikkatli olunuz, demişti. Bu çocuğun kimsesi yoktur. Ve ekmekten daha başka şeylere de ihtiyacı vardır. Gösterdiğiniz ilgi nedeniyle size çok çabuk bağlanacaktır ve Carpino'dan ayrılışınız, onun için gerçek bir facia olacaktır!

Makinist haklıydı. İşte Carpino'yu terkedecekleri gün gelmiş, çatmıştı. Gianni, iri siyah gözlerini bir türlü Annie'den ayıramıyordu. Bakışları genç kadının dudaklarında, oradan çıkacak sözlerle mutluluğa mı erceceğini, yoksa mutsuzluğa mı düşeceğini bilmeden bekliyordu. Kendinden imdat bekleyen bu çocuk bakışları sıkıyordu Annie'yi. Sonunda:

— Beni dinle Gianni, dedi. Seni beraberimde götüremem. Buna hakkım yok. Bir insanı, bir köpeği taşır gibi yanımda taşıyamam. Çok hareketli bir yaşantım var. Özgür olmam gerek. Beni anlıyorsun değil mi? Sensiz gideceğim, ama seni her an hatırlayacağım!

Aradan onbeş yıl geçti.

Postano kahvelerinin birinin terasında bir kadın oturmuş durmadan yazıyordu. Annie idi bu kadın. Ve artık oyuncu değil, bir senaryo yazarıydı. Otuzsekiz yaşına gelmiş olmasına rağmen hâlâ da güzeldi. Hayatından çeşitli erkekler geçmiş fakat kimseye bağlanmamıştı.

Birden, bir bakışın ağırlığını hissetti üzerinde. Başını kaldırdı, yirmibeş yaşlarında gösteren bir gencin hayranlıkla parıldayan gözlerle kendisini süzdüğünü gördü. Hayret etmedi. Bakılmaya alışıktı. Ertesi gün otelinin önünde aynı gence gene rastladı. Yeni bir macera hevesi doğuverdi içinde. Tanımadığı bu gençle, günübirliğine yaşanan zevklerin heyecanlı eşiğinden atladı.

Bir hafta sürdü bu. Yedi gün gece gündüz deliler gibi sevişti ler. Annie zamanın anlamını çoktan unutmuştu. Hattâ kendi kişiliğini bile

Bu genç adam ona, yaşamı boyunca beklediği, istediği her şeyi vermişti! Kendini her şeyiyle bu genç adamın kontrolüne bıraktığı halde, delikanlının kendine karşı davranışları oldukça katı, bakışları sertti. İçinde bulundukları durumu, gelgeç bir sevda olarak kabul ettiği belliydi.

Annie bir sabah uyandığında yanında bulamadı onu. Dakikalar sonra hayreti endişeye dönüştü. Bir deli gibi yataktan fırlayarak Postano sokaklarında sevgilisini aradı. Rıhtıma, pitoresk butiklerin sıralandığı dar sokaklara, birlikte gittikleri her yere baktı. Yoktu! Kolu kanadı kırık bir halde otele döndüğünde, kapıcı bir mektup uzattı. Büyük bir umutla açtığı mektupta şu satırlar vardı:

«Beni iyi dinle Annie, seni beraberimde götüremem. Buna hakkım yok. Bir insanı, bir köpek taşır gibi yanımda taşıyamam. Çok hareketli bir yaşantım var. Özgür olmam gerek. Beni anlıyorsun değil mi? Sensiz gideceğim, ama seni her an hatırlayacağım!» İmza: Gianni.

Mektubun altında bir de not vardı: «Bir çocuk kalbini asla yaralamamak gerekir. Zira bu çeşit yaralar, aradan yıllar da geçse bir daha kapanmazlar.»

Guy Des Cars'dan
çeviren:
Süheylâ AYKUT

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8 - 10, Daire: 3, İstanbul
Telefon: 22 18 11
İLÂN FİYATI: Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.
Fiyatı: 150 kuruş.

DİKKAT!
Mecmuamızın eski sayılarını isteyen okuyucularımızın, beher sayı için 150 Krş. luk posta pulu göndermeleri kâfidir.

MİLLETLER GÜLÜYOR

Sigarayı bıraktıran hap

Kadın, kocasının fazla sigara içmesinden bıkmıştı. Bir gün doktora giderek bunu önlemenin bir çaresi olup olmadığını sordu. Doktor bir reçete yazdı ve kadına uzattı:

— Bir hap yazdım, yemeklerden sonra ona birer tane yuttursunuz, dedi.

Bir kaç gün sonra kadın yeniden geldi doktora:

— Kocam verdiğiniz hapı yutmak istemedi. Ben de onu gizlice çorbasına koydum, dedi.

— İyi yapmışsınız. Sigarayı bıraktı mı?

— Hayır, çorbayı bıraktı.

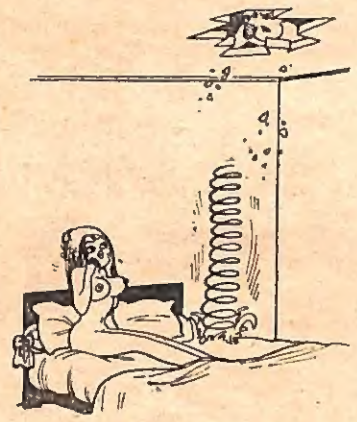

Yazısız

BÜYÜ TUTTU AMA

Onbeş yıllık evliydiler ve erkek bir süredir karısına el sürmüyordu. Durumu öğrenen bir arkadaşı:

— Niçin bir büyücüye gitmiyorsun? Tanıdığım biri var ki, zehir! Hangi kadın kapısını çalsa, kocası yirmilik ateşli bir delikanlı olup çıkıyor.

Hemen erthesi gün arkadaşının salık verdiği büyücüye giden kadına:

— Eve gider gitmez bunları kocanıza giydiriniz, diyerek bir çift çorap uzattı büyücü.

Akşamı güç yaptı kadıncağız. Daha yemekte:

— Bak sana ne aldım şekerim, diyerek uzattı çorapları. Giy de ayağına nasıl geldiğine bakayım.

Sofrada olduklarına, uşağın yemek dağıttığına bakmadan, çorapları ayağına geçiriverdi adam. Geçirmesiyle de uşağın ardından mutfağa dalması bir oldu.

— Eyvah! diye inledi kadın. Büyü tutmasına tuttu ama, körolası galiba çorapları ters giydi!

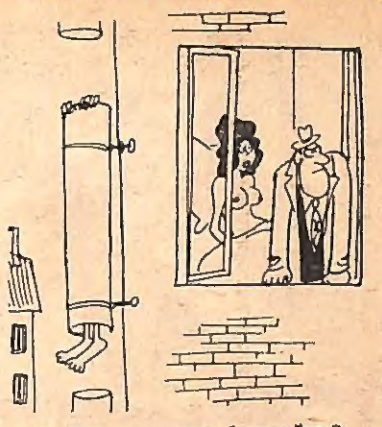

— Ne arıyorsun kocacığım?..

Sonra

Adam, arkadaşına dert yanıyordu:

— Tam yirmi yıl karım da, ben de dünyanın en mutlu insanları arasında yaşadık...

— Sonra ne oldu?

— Birbirimize rastladık!

Oyun

Dokuz yaşındaki oğlan, teyzesinin altı yaşındaki kızını kucağına oturturken odaya giren annesi:

— Ayıp değil mi? diye bağırdı. Ne yapıyorsunuz bakayım?

— Hiç, diye sırıttı oğlu. Büroculuk oynuyoruz. Ben, babam oldum, Claudette de babamın sekreteri...

Bekârlar!

Bir çay partisinde, bir kadın arkadaşına:

— Erkeklerin hepsi aptal, dedi.

Bu sözleri işiten bir erkek:

— Aman madam, hiç de hepsi değil! diye söze karıştı. Bekâr kalanları unutuyor musunuz?

Yazısız

Ortak

Mösyö Dupont gece yarısı bir gürültüyle uyandı. Fırladı yerinden, holde bir hırsızla burun buruna geldi. Hışımla sordu:

— Ne arıyorsun burada?

— Para, dedi hırsız.

Hemen giyinmeye başlayan Dupont:

— Hay yaşayasın sen, dedi. Biraz bekle, beraber arayalım!

Hele bir kazansın

Levi, radyo yarışmasının bütün sorularını doğru cevaplamıştı. Takdimci sordu:

— Tam onbir frank kazandınız. Paraları alınca ne yapacaksınız?

Levi cevap verdi:

— Hemen sayacağım!

— Annemle babam evde yok... Hizmetçi kızla ben yalnızım!..

PAY

Biri katolik, biri protestan, biri de Yahudi olan üç din adamı oturmuş, halktan topladıkları paralarla ne yaptıklarını; içinden kendi paylarına düşeni nasıl tesbit edip aldıklarını anlatıyorlardı.

— Ben, dedi katolik papazı, yere bir daire çizerim, paraları üstüne atarım. Dairenin içine düşenleri Tanrıya ayırır, gerisini kendim alırım.

— Aşağı yukarı ben de aynı şeyi yaparım, dedi protestan papazı. Yere bir daire çizer, paraları üstüne atarım. Dairenin sağına düşen paraları Tanrıya ayırır, soluna düşenleri kendim alırım.

— Ben daire falan çizmem, dedi haham. Paraları sadece yere atarım. Düşmeyenleri Tanrıya ayırır, düşenleri kendim alırım!

Bahis

Onbeş yıldan beri görüşmemişlerdi. Hararetli bir kucaklaşmadan sonra başladılar hal hatır soruşmaya:

— Evlendin mi?

— Evet... Ama öylesine çirkin bir kadınla evlendim ki, görsen korkarsın! Ya sen?...

— Ben de evlendim. Ama benimkinin, senin karından daha çirkin olduğuna bahse girerim!

Seninki çirkindi, benimki çirkindi derken bahse giriştiler. Arkadaşlarından da bir jüri kurarak, bahisçilerden birinin evine gittiler. Karşılaştıkları kadının çirkinliğine oybirliğiyle karar vererek, yürüdüler diğerinin evine. Konuklarını salona alan adam:

— Florence! diye bağırdı.

Derinlerden gelen bir ses cevap verdi:

— Efendim?

— Biraz gelir misin sevgilim?

— Elbette canikom. Maskemi takayım mı?

— Hayır sevgilim, sevişmek için çağırmıyorum seni...

Zamdan beter

Devamlı alış veriş ettiği kasaba iki dilim biftek tarttıran kadın, ete dört frank daha zam yapıldığını görünce:

— İnsaf! diye bağırdı. Her gün dört franklık bir zamla karşılaşmak, insana sert bir darbe oluyor!

— Merak etmeyiniz madam, diye cevap verdi kasap çırağı. Bifteği yerken, zammın sertliğini unutacaksınız.

Suyu görünce

Denizden çıkan çocuğun yüzündeki çilleri gören küçük Piyer:

— Şuraya bak, dedi babasına. Çocuğun yüzü paslanmış!

— Elleme ulan, parmak izlerin kalır!..

Dünya Karikatürleri

-Hiii... AMAN, GÜNEŞ BAŞIMA ÇARPTI GALİBA!..

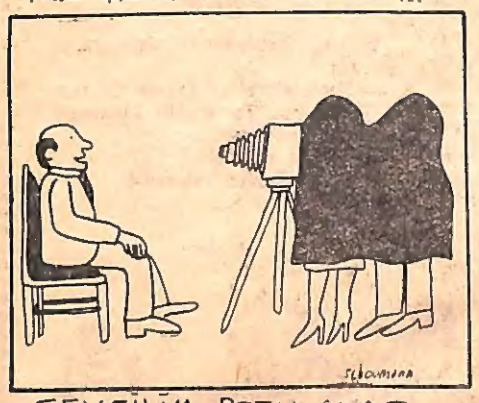

-SEVGİLİM, POZU AYAR EDECEĞİM DİYE ADAMIN İŞİNE MANİ OLMA!..

-HEEY,! ONLAR BENİM, DOKUNMA!

YAZISIZ

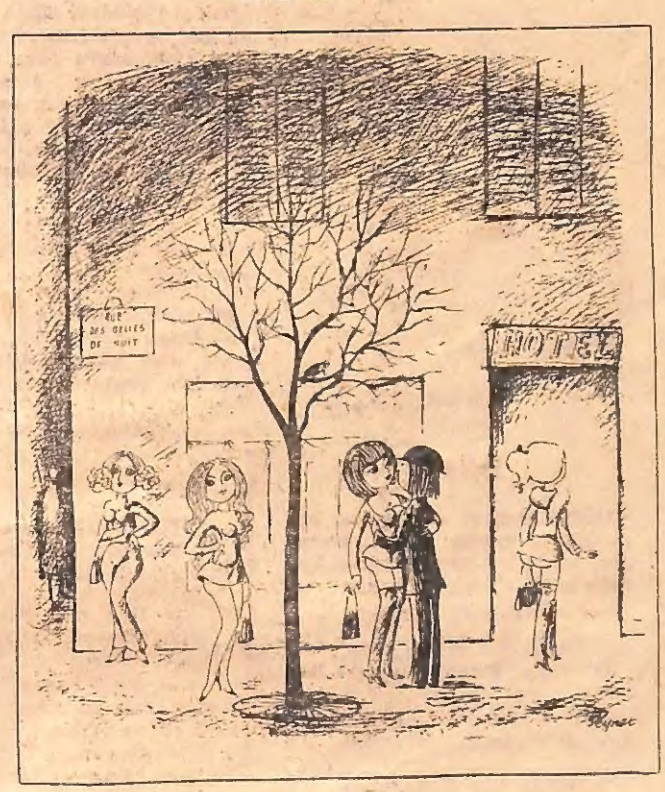

-HADİ GEL... BUGÜN SATIŞLARIMIZ TAKSİTLE!..

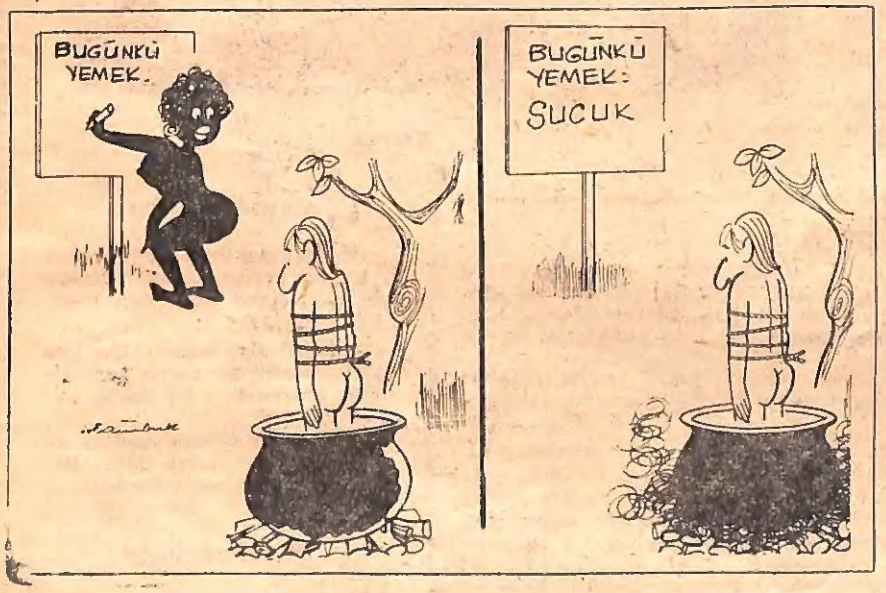

YAZISIZ

YAZISIZ

-GÖZLÜĞÜMÜ ARIYORUM!

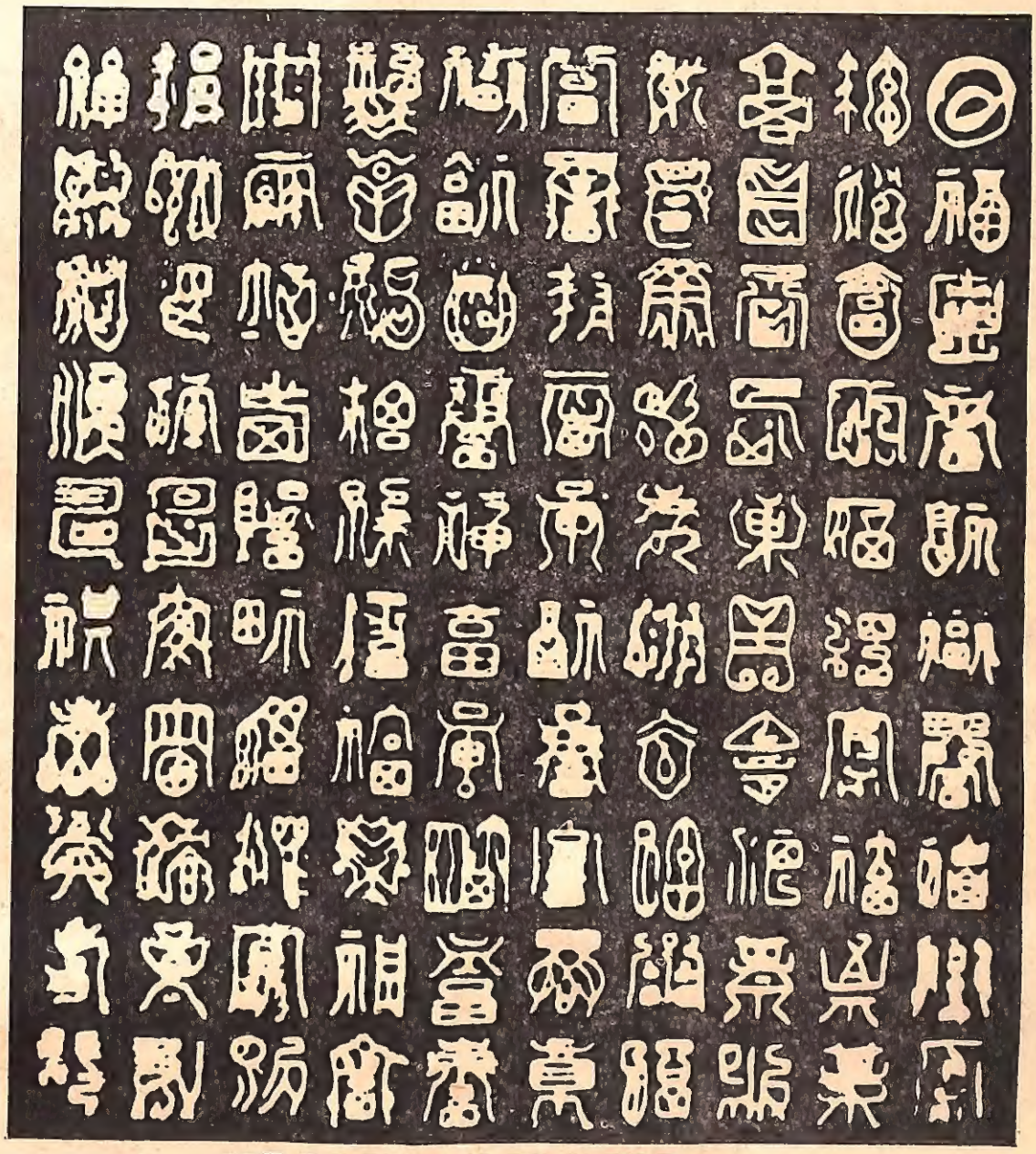

"MUTLULUK"

Çincede tam 100 şekilde yazılabiliyor
Türkçede ise bir tek işareti var:

TÜRK TİCARET BANKASI

TİVİ reklam

Akbaba

YAZISIZ

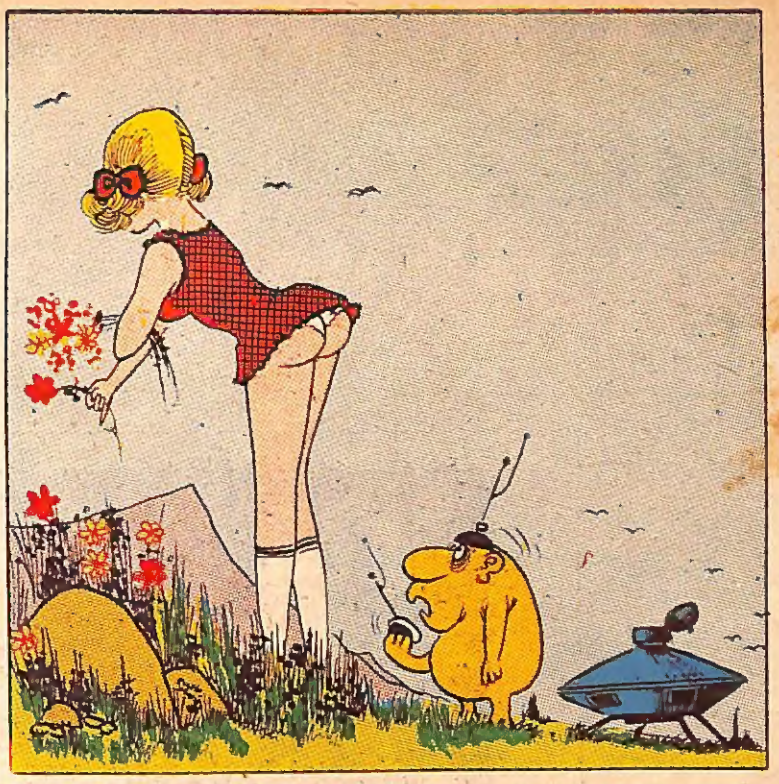

-ALO VERYÜZÜNDEKİ İNSANLARIN SADECE SURATLARI VAR BURUNLARI, AĞIZLARI, GÖZLERİ, KULAKLARI YOK!

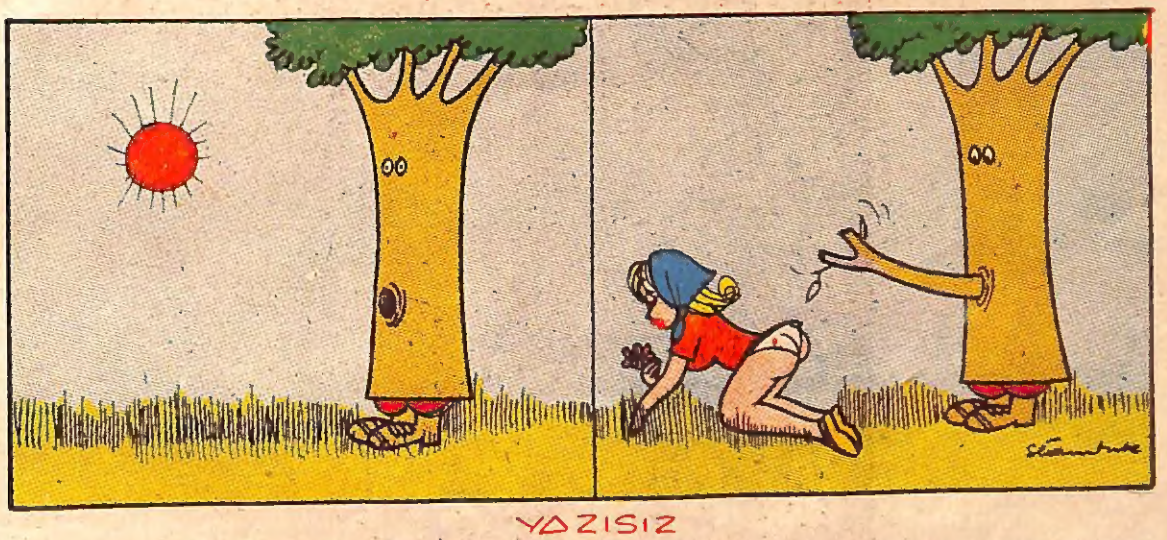

YAZISIZ

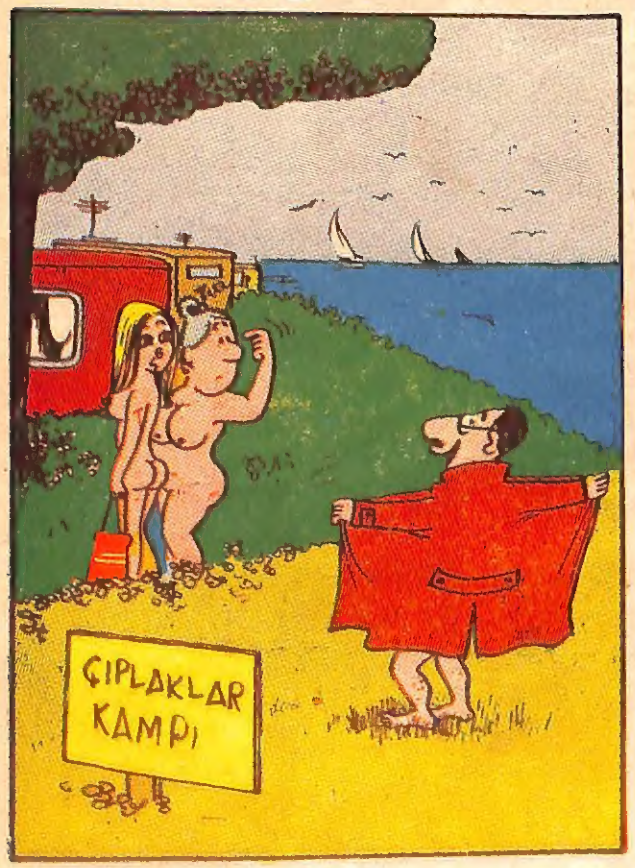

YAZISIZ

YAZISIZ

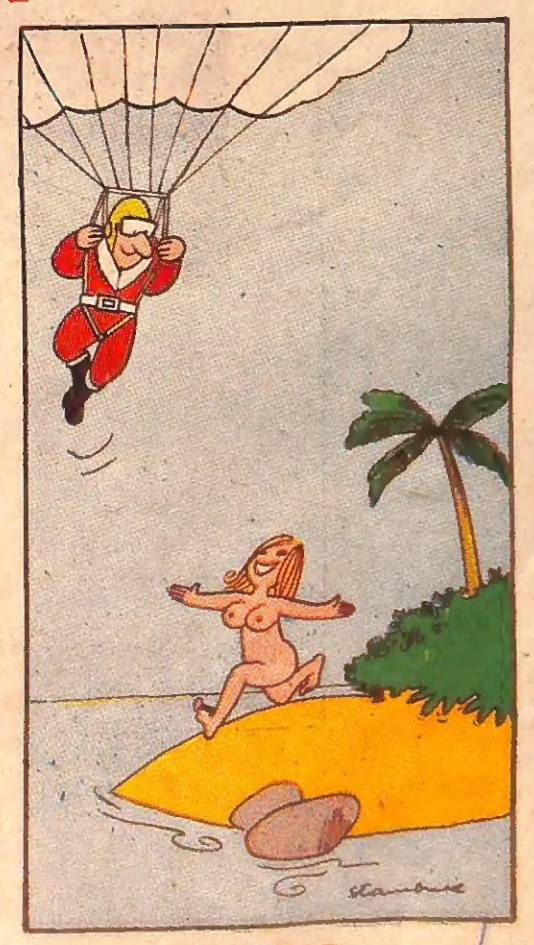

YAZISIZ